

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

I Jesu navn

Thisted byens tingbog anno 1638.

Denne tingbog har jeg underskrevet på min velb. husbond Christoffer Huas til Ørumgård, Kong. Ma. befalingsmand på Ørum Slot, hans vegne, confirmeret at være ret tingbog til Thisted byting 1638, hvori tingskriveren rigtig skal indskrive "hvis for retten går og ej på løs papir eller sedler antegne mod Kong. Ma. forordning, men som han agter at forsvare, og findes heri efter det nummer, som det sidste blad viser, 208 blade, hvilket jeg med mig signet og min hånds underskrivelse stadfæster, Ørum Slot.

I min velb. husbonds fraværelse: 7. januar 1638

Anders Madsen

Sandemænd i Thisted 1638 nemlig Jacob Sørensen Vang, Christen Poulsen, Olluf Mathisen og Olluf Laustsen Snedker, borgere ibm.

13. JANUAR, SNAPSTING

Jens Madsen Thoftum lader Peder Bollesen i Giersbyll fordele efter regnskabsbog for 1 td byg og 18 sk. Stævningmænd Niels Christensen i Birsted og Mads Nielsen ibm.

Laust Ollufsen på egne og medbrødres vegne, forgangen års sandemænd Mads Poulsen Skrædder, Anders Jensen Fortoft og Jens Pedersen Feltbereder, tager byfogeden Rasmus Pedersen Broch i hånden og forlov fra deres ed og tov.

Jens Pedersen i Kallerup bliver værge for Maren Poulsdatter barnefødt i Hundborg sogn og skal tage vare på hendes arvelod efter hendes frænde Jens Førgård, som "desværre er dræbt og myrdet".

Mads Ollufsen på Ingjar Mogensdatters vegne, enke efter fordum rådmænd Emich Nielsen, fremlagde et pantebrev af 17.5.1623, hvoraf fremgik, at Knud Andersen, søn af Anders Nielsen vesten i byen, skyldte Emich Nielsen en sum penge og derfor pantsatte sit hus og ejendom. Endvidere irettelagde Mads Ollufsen et pantebrev her af tinget 30/7 1636 vedrørende gælden, 130 sldl, samt en dom af 9/12 sidst forleden, hvorefter Knud Andersen skulle betale inden 15 dage eller lide udvisning i sit iboende hus og ejendom. Herefter fremæsker Mads Ollufsen vurderingsmænd Niels Laustsen Griis, Jens Ibsen, Jens Vert og Erland Jensen, der vidnede, at de havde gjort udlæg til Ingjar Mogensdatter i Knud Andersens hus, ejendom og indbo. Vedermålsting.

Laust Ollufsen i Visby irettelægger en opsættelse af 2. december sidst forleden, hvorefter han ved Niels Madsen i Sundby og Christen Suendsen ibm. har ladet stævne Christen Persen Bierregård for de omkostninger til rejser og kost (specificerede), han har haft som sagfører i 1636 ved Thisted byting og Viborg landsting i en sag mellem Christen Bierregård og Niels Nielsen.

Dom: Han skal betale.

Jacob Sørensen Vang fremstiller Anders Christensen og Per Iffversen, der vidner, at de anden fredag før jul meddelte Per Jensen af Hillerslev her i byen, at han ikke måtte forlade byen, for han havde betalt sin gæld til Jacob Sørensen.

Samme dag stævnedes Per Jensen ved Thomas Væver og Laust Christensen. Jacob Sørensen tillyste Per Jensen "en fuld vold" for at have unddraget sig mod forbud.

Salmand Christensen i Vester Vandet irettelagde en opsættelse af 25/11 1637, hvorefter han ved byens tjenere Per Andersen og Laust Christensen har stævnet

9

Christen Persen Toutum efter gælds-brev af 13/5 1634 på 30 sldl. Som pant er stillet 6 små skæpper byg vest for Thisted, beliggende mellem Poul Jacobsens jord mod vest, Thomas Dollerups arvingers mod øst, Tinstrup kirkesti mod syd og mod nord på byens ager. Til vitterlighed underskrevet af Anders Frost i Tinstrup.

DOM: Salmand Christensen får ageren i fri brugelig pant.

Salmand Christensen irettelægger endnu en opsættelse af 25/11 37 mod Christen Persen Tofftum for renten af ovennævnte gæld samt yderligere kontantlån.

DOM: Han skal betale.

Rådmænd Niels Nielsen begærer tingsvidne om en landsdommerstævning lydende: Erich Juell til Hundsbech, landsdommer i Nordjylland, gør vitterlig, at Christen Persen Bjerregård har berettet at have tiltale mod rådmænd Niels Nielsen, dennes søn Thor Nielsen og tjenestepige Kirsten Sørensdatter, at de 7/8 1637 læssede og afførte noget arre, som lå høstet og som havde groet sønder for de skelsten, som stod mellem Christen Persens og Niels Nielsens jorder på Krabes ager liggende oven for ældste Christen Andersen port.

De stævnedes skal møde på Viborg landsting, såfremt de ikke forinden har vidnet på Thisted byting. Stævningen er dateret 23/12 1637 og læst i Niels Nielsen stue 8/1. (17/2)

Jens Rysgård fordeler følgende for gæld: Søren Poulsen i Skousted 10 mk ringere 6 sk, Jens Nielsen i Østerild 2 mk ringere 2 sk, Niels Villesen i Østerild 3 tdr sort arre og 3 skp, Falchuor Jensen i Seels 2 tdr og 2 skp byg og 12 sk, Anders Nielsen i Langgård, som bor på Ballerum 2 dl og 4 skp rug.

Stævningsmænd: Gravers Laustsen og Anders Persen (også i næste 2 indførsler) Jens Jensen Rydsgård har ladet stævne Laust Brigsen i Østerild og Jacob Nielsen i Seels for penge- og korngæld.

Opsat 8 dage.

Jens Jensen Rydsgård har ladet stævne Niels Jespersen i Fortoft for penge- og korngæld.

Opsat i 8 dage.

Christen Kosse dommer til dette vidne.

Rasmus Pedersen Broch fremstillede Jens Jensen Rydsgård, der irettelagde sit regnskab, hvoraf fremgår, at Niels Jespersen er indført på 18. blad og ikke andre steder.

20. JANUAR

Jens Knudsen Skrædder fremstiller Niels Laustsen Griis på dennes hustru Anne Lauridsdatters vegne, sal. rådmann Niels Ollufsens efterleverske. Item Christen Thomsen på hans hustru Jahan Nielsdatters vegne og Mads Ollufsen på hans bemeldte broder Niels Ollufsens søns vegne. De bekender at skyldte Jens Knudsen 20 rdl for Niels Ollufsens begravelse. Som pant stilledes en ager, som sal. Niels Ollufsen havde haft i brug, og som nu er Anne Lauridsdatters og hendes søns og Christen Thomsens fælles ager, kaldet Kier ager på 1 td bygsæd.

Jens Laustsen Vert fremstiller synsmænd: Anders Laustsen Thorsted, Tomas Silstrup, Olle Krab og Tomas Steffensen, der har synet bl.a. sårsmål på Jens Vert og en sønderslået lysestage. Jens Nielsen i Freskill sigtes for skaderne og for 10

at have forurettet Jens Vert og dennes gæster.

Jens Vert tillyser Jens Nielsen i Freskill en fuld vold.

Christen Kosse i dommers sted.

Rasmus Pedersen Broch på Ko.Ma. vegne og borgmester Jens Christensen på byens vegne tillyser Jens Nielsen af Freskill vold. (27/1)

Anders Pedersen Legind fremstiller unge Christen Andersen, der bekender at skyldte Anders Legind 4 1/2 sldl. Som pant er stillet en engdel liggende mellem Mads Gundesens og Anders Leginds eng.

27. JANUAR

Niels Michelsen Brøndum har fået skøde af Knud Pedersen Kiellfører på 2 1/2 tdr arrejord mellem Mads Ollufsens og Niels Nielsens jord og noget jord, som Tomas Madsen, rådmann, bruger.

Jorden har Knud Pedersens hustru arvet efter sin salig broder Jens Laustsen Griis.

Søren Nielsen Tømmermand har fået skøde at Mads Mattisen Kræmmer på en ager på 1/2 td bygsæd beliggende i Medelvratt i Hove mellem Mads Ollufsens, Søren Søndergårds, rådmann Mattis Madsens og Niels Sørensens agre.

Christen Kosse som dommer

Rasmus Pedersen Broch fordelte Jens Madsen Skrædder for en gæld på 11/2 rdl. (20/1) Rasmus Pedersen Broch på Jens Laustsen Verts vegne forlangte ed og tov af byens sandemænd over Jens Nielsen af Freskill for den skade, han har gjort Jens Vert d. 20. december i dennes hus.

Christen Mortensen og Niels Rask vidnede, at de havde stævnet Jens Nielsen.

Rasmus Pedersen Broch "opkræver" sandemændene på Ko.Ma. vegne.

Niels Michelsen Brøndum "opkræver" på byens vegne ligeledes sandemændene

Christoffer Mus og Christen Pedersen Vibestoft vidner om de skader, Jens Nielsen har lavet hos Jens Vert.

Jacob Jensen Kiøbenhaffn irettelagde et købebrev, hvorefter han af Anders Nielsen Gris har købt dennes arvelod efter broderen Per Nielsen Gris, tidligere rådmann, bestående af grund og bygning, som han fradøde. Til vitterlighed underskrevet af Steffen Nielsen, Jens Christensen Skrædder og Christen Kosse Skriver d. 6/1 1638.

Christen Christensen Kosse, Ko. Ma. tolder og skriver i Thisted, tilbyder efter fuldmagt at udstede skøde.

Knud Andersen og Peder Andersen møder og forlanger udsættelse, da de har breve i ovennævnte ejendom. Opsættes 8 dage. (3/2)

Laust Jensen i Tinstrup forespørger Jens Jensen Rydsgård, om denne mener at have noget til gode eller anden tiltale til Laust Jensen. Jens Rydsgård svarer nej.

Søren Nielsen Tømmermand på Niels Christensens vegne har dele og 4. ting til

Michel Pedersen i Hillerslev og Niels Ballsen i Skovsted for 2 1/2 td byg, rest på deres (fragt?) korn. Derimod var mødt Jens Jensen Fortoft, der meddelte, at han

11
i dag havde modtaget nævnte 2- td byg af Michel Pedersen og Christen Jensen i Hillerslev og lovede at holde dem fri af alle krav. Vedermålsting.

3. FEBRUAR

Mads Ollufsen fordeler for gæld Christen Eriksen i Skinnerup 2 tdr. byg og Peder Christensen ibm. 24 skill.

Anders Christensen og Peder Jensen (stednavne mangler) gav varsel for delen. Jens Vert fordeler følgende: Tomas Krab i Torup, Niels Ibsen i Thorsted, Niels Andersen i Thorsted, Mads Mattisen Kræmmer, Niels Rebslager, Knud Gramb, Christen Laustsen i Tilsted, Bolle Jensen ibm. (24/2)

Anders Frost i Tinstrup på Poul Holsts vegne i Søndergård fremstiller synsmændene Laust Laustsen Klimb, Niels Pedersen Rostrup, Jens Murermeister, Jens Christensen Ålborg, Laust Nielsen Troldborg og Michel Michelsen på Kier, der kundgjorde deres syn på Thisted Bisgårds bygfældighed. De beså ladehuset, der fejlede på ler og tag for 3 1/2 rdl, og østre fæhus, der var gammel og opstøttet med syller og åse langs igennem, og der mangler tag, ler og 2 tolvalens træer, ialt for 3 rdl. Det andet herbergshus sønder i gården, som står vest for det andet fæhus, er gammelt og ganske brøstfældigt på tag, tømmer og ler for 7 rdl. Ralingshuset med dets korshus, gammelt og forrådnede, opstøttet inde og ude, lofter, bjælker, remme er forrådnede m.m. for halvtresindstyve rdl i det mindste. Peder Andersen og Laust Christensen har stævnet sal. Peder Jensens enke til vidnespåhør.

(27/1) Knud Andersen og Peder Andersen irettelagde en opsættelse af 27/1 samt en skrivelse lydende: Jeg Anders Nielsen Gris, borger i Thisted, er her i Lolland ganske svag og skrøbelig, så jeg ikke ved, om jeg kan komme hjem til min hustru og mit hus. Tvende mine sønner Knud og Peder er her hos mig. Dersom gud under mig at komme vel hjem, da skal jeg give dem deres medgift af min formue i huse, gårde og ejendom i by og mark såvel som i bo og bolskab. Jeg lover, at jeg ikke skal sælge eller pantsætte noget af mine ejendomme i Thisted by, før jeg har efterkommet dette mit løfte og ej heller bagefter uden mine sønners råd, vilje og samtykke.

Til vitterlighed underskrevet Hillebrand Henriksen, rådmand i Saxkøbing på Lolland, dateret 28/5 1636.

Eftersom Jacob Jensen har tilhandlet sig og begærer skøde på en lod og anpart i sal. Peder Griis gård, som vor kære gamle fader Anders Nielsen Griis har arvelod i, skal anføres, at vore forældre er "så godt som udlevede folk".

Vor gamle fader har ofte ligget år og dag på sin sygeseng af "alderdom, ruelse og anden skrøbelighed", ofte "vanvittig og barnagtig", hvoraf kan drages, at han ikke tilbørligt kan sælge en så kostbar ejendom uden vort råd, og "dersom han så var ved forstand og magt, at han ville for en slik sælge og afhænde al sin ejendom, gård og grund, formedelst smigrende listeord og tale", så forbydes det ved det irettelagte af ham selv udgivne brev. Sagen opsættes 14 dage. (17/2)

Anders Persen Fierresløff har fået skøde af Laust Christensen, nu boende i Thisted, på en indmarksager på 12 skp byg i Søndertoft i ren (skel) med Christen Persen Toutumb mod syd, Christen Persen Møller mod nord, vester ende mod Per Nielsen og den Øster ende på en ager, som sal. hr. Rasmus og sal. Per Griis havde til fællig.

10. FEBRUAR

Jens Pedersen i Kallerup "visebud" til Jørgen Høeg til Tuodbøl, har ved Mads

12
Torsen i Østervandet og Mads Michelsen i Tinstrup stævnet Niels Andersen, vurderingsmænd og Rasmus Broch og irettelægger en dom af Viborg landsting d.

17/1 1638, der formelder, at sættefogedens (Niels Andersens) dom erklæres magtesløs, da vurderingsmændene ikke, som beordret, har vurderet det i Poul Jacobsens hus indsatte gods stykvis. Endvidere irettelagde han en fortegnelse (specificeret) over omkostninger i forbindelse med sagen dels ved bytinget, dels ved landstinget fra 17/11 1637 til 17/1 1638, underskrevet af Jørgen Høeg på Tuodbøl d. 10/2, og kræver disse udlæg betalt af Niels Andersen.

Da ingen sættefoged er til rådighed opsætter byfoged Rasmus Broch, som interesseret i sagen, denne 1 måned. (19/3)

Christen Kosse Skriver stævner ved Christen Ibsen og Søren Christensen følgende: Rasmus Broch, rådmand Tomas Madsen, Ambrosius Lauritsen i Ingjar Jensdatters hus, Niels Brønnums datter, Iffer Kollings hustru og begge byens tjenerne til dette vidne. Steffen Nielsen og Jens Christensen, borgmestre, Matis Madsen, Poul Jacobsen, Jens Nielsen Hellersleff, Olluf Pedersen, Just Ollufsen og

Niels Nielsen, rådmænd, vidnede efter en landstingsstævning, at i mandags for 8 dage siden, da de sad og holdt retten på Thisted rådhus, da fremkom byfogeden Rasmus Broch og ville erhverve en dom på Iffer Kollings og Niels Brønnumbs vegne (over?) Ambrosius Lauritsen. Da fremkom byens tjenerne og gjorde skudsmål for Tomas Madsen, rådmænd, hvortil Rasmus Broch sagde, at han ikke ville have bysvendenes prokurering, ej heller at de eller nogen anden talte i retten for andre. Hertil svarede Christen Kosse Skriver, at det tilforn havde været skik og sædvane, at bytjenerne stævnedes folk og talte for dem i retten, hvis de var forhindrede i at komme, hvortil Rasmus Broch sagde, at det var løgn. Tingsvidne. (24/2)

Jens Vert fordeler Per Persen i Kielstrup, Niels Laustsens hustru i Clastrup, Laust i Closter i Seels og Christen Christensen i Malle. Christen Laustsen i Hiarremoll og Mads Greier i Sundby, Mors.

Stævningsmænd Tomas Madsen og Søren Christensen.

Peder Vert fordeler Christen Nielsen i Sundby i Mors, Michel Madsen i Clastrup-gård og Jens Andersen her i byen.

Anders Laustsen Torsted fordeler Tøger Nielsen i Kielstrup, Jens Tomsen i Kustrup?, Jens Daell i Thisted, Laust Christensen Hoxer.

Tomas Sørensen Silstrup fordeler Jens Laustsen i Sønder Skjoldborg og Jens Jensen, som tjente til magister Sueder. (3/3)

Just Ollufsen, rådmænd, fordeler Jens Sørensen Skrædder.

Jens Nielsen Skomager fordeler Laust Sørensen i Skioldborg, Bertel Pedersen i Sundmølle, Niels Madsen i Skioldborg, Per Persen i Kielstrup, Vill Suendsen i Brund, Peder Madsen i Brund, Niels Vinter i Malle.

Christen Kosse Skriver for Tomas Madsen, rådmænd, har ved Niels og Mads Sørensen stævnet Christen Pedersen i Lille Hillerslev for gæld.

Anders Jensen Fortoft for skøde af Niels Nielsen, rådmænd, på en ager på 7 små skp bygsæd i Mellemvrat i Houe stødende til Jens Madsen Skrædders og Laust Jensen Verts arvingers jord.

13

Jens Christensen Smed i Østerild gav til kende, at jens Jensen Rysgård har forbudt ham at forlade byen, før en påstået gæld er betalt, og forlanger nu bevis for gælden. Det vil Jens Rysgård først, når han er blevet rigtig stævnet, hvorefter Rasmus Broch fritager Jens Smed for forbudet.

Niels Brønnum, kærner, fordeler følgende for resterende skat "af hver nats hold 1 slmk" til Kong. Ma.: Tomas Steffensen 1/2 mk, Niels Mortensen 4 sk, Christen Knudgård 4 sk, Niels Skrædders piger på Knach 1 mk, jens Murermester 8 sk, Peder Skrædders hustru 8 sk, Gunde Madsen 2 mk, Peder Tømmermand 4 sk, Jahan Skrædder 4 sk, Knud Gramb 1 mk, Olluf Kræmmers hustru 4 sk, Peder Christensen Øster 4 sk, Knud Andersen 4 sk, Niels Ibsen 1 mk, Olluf Væver 4 sk, Niels Jensen Staustrup 4 sk, Christen Joensens hustru 11/2 mk, Michel Christensen Skrædder 1 mk, Peder Andersen 8 sk, Knud Kiellfører 8 sk, Karen Griis 1 mk, Peder Hammer 4 sk, Olluf Heltborg 2 mk, Tomas Staustrup 4 sk, Niels, jens Steffensens søn 8 sk, Niels Febersted 4 sk, Peder Sørensens hustru 4 sk, Peder Andersen Skinderup 2 mk, Niels Rebslager 4 sk, Morten Tømmermand 2 sk.

Niels Brønnum for Kong. Ma. "bodsmænd borgerleje penge, af hver nats hold 2 1/2 slmk" fordeler følgende: Jacob Vang 5 mk, Tomas Steffensen 20 sk, Niels Mortensen 10 sk, Christen Knudgård 10 sk, Niels Skrædders piger på Knach 40 sk, jens Murermester 20 sk, Peder (Skrædders?) hustru 10 sk, Gunni Madsen 5 mk, Peder Tømmermand 10 sk, Jahan Skræder 10 sk, Knud Gramb 2' mk, Olluf Kræmmers hustru 10 sk, Laust Blogsgård 10 sk, Peder Christensen Øster 10 sk, Maren Pedersdatter i Gyde 20 sk, Knud Andersen 10 sk, Laust Daelgård 22' mk, Niels Buntmager 20 sk, Niels Ibsen 2 1/2 mk, Olluf Væver 10 sk, Niels Jensen Staustrup 10 sk, Christen Joensens hustru 60 sk, Michel Christensen Skrædder 22 mk, Per Andersen 20 sk, Knud Kielfører 20 sk, Christoffer Mus 2- mk, Peder Hammer 10 sk, Laust Hoxer 20 sk, Olluf Heltborg 5 mk, Tomas Staustrup 10 sk, Niels Jensen Steffensen 20 sk, Jep Jensen, hans broder, 20 sk, Terchil Kræmmer 2- mk, Hans Nielsen 5 mk, Niels Febersted 10 sk, Peder Sørensens hustru 10 sk, Jens Buri 20 sk, Peder Andersen Skindrup 5 mk, Niels Rebslager 10 sk og Morten Tømmermand 5 sk.

17. FEBRUAR.

(3.2) Steffen Nielsen på Anders Grises vegne har stævnet Knud og Peder Andersen efter 14 dages opsættelse, da skriveren ikke nåede at indføre alle de fremlagte breve. (17/2)

Anders Frost i Tinstруп fordeler Strange Skomager.

Matis Madsen, rådmænd, fordeler Niels Jespersen i Fortoft for korngæld.

Poul Persen Skyomb lader ved Christen Persen i Skyum og Pier Piersen ibm stævne Jens Christensen i Villerslev.

Jens Andersen og Poul Jacobsen Holst vidnede, at de i 1635 i Arendal i Norge så, at nævnte Jens Christensen tog noget gods i regnskab for Poul Persen, byg, gryn og mel, som pr. td. kostede i det ringeste 5 rigsort, 2 rdl og 6 rigsort. Poul Holst vidnede yderligere, at Jens Christensen på samme rejse tappede 10 potter tran af 1 fjerding tran, som tilhørte Poul Persen, og brugte et par nye sko, som også tilhørte Poul Persen.

Niels Laustsen Skræder udsteder dette vidne.

14

Rasmus Pedersen Broch har ladet stævne Christen Jensen i Torsted. Jens Laustsen Vert, Jens Pedersen på Bjerg, Jens Nielsen Skomager, Knud Andersen og Tomas Steffensen afhjemler deres syn på Anders Torsteds vindue, hvor 12 ruder var slået ud. (3/3)

Rasmus Broch lyser Christen Jensen vold til.

(13/1) Christen Persen Bieregård har ladet stævne Niels Nielsen, rådmand, hans søn Tord Nielsen og pige Kirsten Sørensdatter efter landstingsdom af 17/1, der kræver fornyet vidnesudsagn ved værnetinget. (Vedrørende sagens emne - se 13/1) Niels Nielsen benægter ved ed at være skyldig og irettelægger en fuldmagt fra Søren Andersen i Langvej til Niels Nielsen til at svare på Søren Andersens datters, Kirsten Sørensdatters vegne. I fuldmagten understreges at Kirsten Sørensdatter

i øvrigt skal søges ved hendes værneting, som er Nisboe (Næsbo) ting på Hannæs. (3/3)

Thor Nielsen nægter sig også skyldig.

Laust Jespersen på sin søsters vegne, Kirsten Jespersdatter, fordelte Anders Christensen for 4 sldl. (10/3)

Niels Rostrup stævner Niels Madsen i Brund for 1 td spansk arre for en bøssepi-be, og Niels Jensen i Østerbye i Tued sogn for 26 skp byg, som denne påstår, han har betalt.

Tomas Steffensen fordeler Olluf Snedker for 17 sk.

Laust Pedersen i Vibestoft fordelte Christen Laustsen i Aes, Michel Justsen i Sønder Skjoldborg, Niels Madsen i Sundby, Jens Poulsen i Elsted, Anders Nielsen i Staustrup, Svend Christensen i Staustrup, Anders Jensen i Skyum, Olluf Jensen ibm, Søren Laustsens hustru ibm, Christen Jensen i Sorthuol ibm, Søren Laustsen Høeg og Christen Høeg i Vibestoft. Peder Andersen i Vanggård i Villerslev, Christen Pedersen i Tofthuol ibm, Jens Mortensen i Gundgård ibm, Anders Christensen på Bach ibm, Christen Christensen Bach i Skinnerup?, Christen Christensen Snedker i Visby, Laust Andersen i Øster Hørdum, Knud Christensen ibm, Jens Markorsen i Haring, Laust Skrifer ibm, Morten Michelsen ibm.

Most Pedersen Kræmmer fordeler Peder Andersen i Handerup, Christen Christensen i Bodum, Christen Jensen i Sorthul, Søren Laustsens enke og børn (i Skyum?), Thøger Nielsen i Kjeldstrup, Søren Clemesen i Brogård. (10/3)

Most Pedersen Kræmmer har ladet stævne Hans Christensen i Handerup, Christen Therkelsen i Skyum og Niels Madsen i Brund for gæld. Opsat til i dag.

(17/2) Borgmester Steffen Nielsen irettelægger fuldmagt af 28/1 1638 fra Anders Gris til Steffen Nielsen, der herefter kan svare for Anders Gris ved alle retsin-stancer. Herefter irettelægger Steffen Nielsen en dom af bytinget 8/7 1637 indeholdende en skriftlig kontrakt lydende: Eftersom min søn hr. Poul Andersen, fordem sognepræst i Lolland, er ved døden afgang, og jeg, Anders Nielsen Gris, og mine børn er hans sande arvinger, er vi blevet enige om arvens fordeling, således at jeg giver mine sønner Knud og Peder Andersen hver 1/4 af sølv og penge, inden jeg rejser fra Lolland, og når vi kommer hjem skifter og deler hele arven med mine sønner og døtre. Underskrevet 25/5 1636. Til vitterlighed

15

Hillebrand Henriksen, rådmand i Saxkøbing.

Dernæst irettelagde han et tingsvidne her af bytinget 16/9 1637, hvori vurderingsmændene Christen Pedersen Bieregård, Mads Sørensen Kræmmer og Poul Pedersen Skræder vidnede efter landstingsstævning, at de på anmodning af Anders Gris og Knud Andersen havde skiftet noget bohav fra Lolland i 4 lodder, hvoraf Anders Gris fik sin egen og sin datters, Kirsten Andersdatters lod. Yderligere vidnede Peder Andersen, at pengene efter deres sal. broder, hr. Poul Andersen i Rosted, havde de delt på Lolland, og at Knud Andersen havde fået sin lod.

Yderligere vidnede Mikkell Jensen Skousted, at hans hustru Anne Andersdatter

havde fået sin del.

I et skriftligt indlæg nægter Anders Gris at have udgivet og forseglet det dokument, som hans sønner irettelagde d. 3. februar, og påstår, at han skal have penge til hans og hans kones livsophold, og anmoder derfor dommeren om godkendelse af skødet til Jacob Jensen København "for at jeg ikke i min alderdom skal blive en løgner", til vitterlighed underskrevet af ældste Per Nielsen, Hans Nielsen og Christen Jensen Tilsted, der iøvrigt vidner, at Anders Gris var ved fuld vid og forstand.

Sueder Poulsen, der nogle gange har meddelt Anders Gris det hellige sakramente, vidner ligeledes, at han er ved vid og forstand.

Efter endnu et skriftligt indlæg fra Anders Gris, hvori hans hustru Mette Knudsdatter er nævnt, opsættes sagen endnu 14 dage. (3/3)

Niels Laustsen Skrædder i dommers sted.

Rasmus Broch spurgte Steffen Nielsen om denne ville "vide af" det brev, som Anders Nielsen havde udgivet til sine sønner (refereret i tingsvidne 3/2). Steffen Nielsen svarede, at alle tingsvidner måtte procederes.

24. FEBRUAR

Niels Pedersen Rostrup dommer, befalet af Rasmus Broch.

(10/2) Rasmus Broch får stokkævnens udstedelse af 25 mand nemlig Jens Irup, Christen Thøgersen, Michel Sørensen, Mads Sørensen, Jens Frandsen, Nils Gris, Niels Sørensen, Tomas Mortensen, Søren Søndergård, Peder Fierillsleff, Anders Fierillsleff, Iffuer Kolling, Jens Vert, Christen Toftum, Jens Andersen, Jens Jensen, Laust Vibedstoft, Jens Pedersen, Jens Simonsen, Mads Mathisen Kræmmer, Niels Brønnum, Peder Christensen Irup, Anders Torsted, Mads Poulsen Skrædder, og Christen Fierillsleff.

Christen Kosse er stævnet til påhør og mener ikke ifølge Birkerettens 20. cap., gårdsrettens 14. cap., at vidnet kan udstedes, fordi Rasmus Broch for retten har kaldt Christen Kosse en løgner.

Til vidnespårer er stævnet Steffen Nielsen og Jens Christensen, borgmestre, samt Matis Madsen, Poul Jacobsen, Jens Nielsen Hillerlev, Olluf Pedersen, just Ollufsen og Niels Nielsen rådmænd.

Anders Ebbesen i Siøring har ved Christen Ebbesen i Elstedgård og Christen Christensen i Sundby stævnet Christen Pedersen Toftum. Sagen er opsat 14 dage. (10/3)

Peder Andersen, byens tjener, på Christen Hunborgs enkes vegne, beviste ved unge Christen Jensen og Peder Laustsen Bierby, at de for 14 dage siden "beslog" Laust Ollufsen Skrivers i Haring hos Jens Coberi her i byen.

Stævningsmænd lyste ham "vold til, fordi han mod forbud er draget af byen" uden at betale. (10/3)

16

Christoffer Mus dommer.

Christen Kosse Skrivers sætter i rette, at Rasmus Broch ikke kan få sit stokkævn. Sættedommeren kan ikke nægte udstedelsen, når 24 dannemænd, "som udnevnt her af tingstokkene", har vidnet godt for Rasmus Broch, "uanset den ord og trætte, som er mellem byfogeden og hans skriver". (3/3)

Tomas Madsen, rådmænd, fordelte Niels Pedersen i Skinderup for 3 mk i faldsmålspenge.

Christen Pedersen Vibistoft fremstiller Christen Christensen Fierillsleff som fuldmægtig for Jens Villadsen i Graffleff, der skøder og afhænder alle sine lodder og anparten i en bod ved stranden, som havde tilhørt salig Per Gris, til Christen Vibistoft.

Boden ligger "tværs over gaden for" Niels Ibsens hus og lige øst for den gyde, der løber øst for Niels Andersens hus og grund.

Borgmester Jens Christensen får skøde af Mads Mattisen Kræmmer på en ager på 22 små skæpper bygsæd vest for den vestligste vejrmølle ved Thisted i ren med Christen Tomsens, Anders Smeds og Jens Tuorsens jord og nord for vejen til Torsted.

Mogens Simonsen Dall får skøde af Jens Christensen Hoxer for den anpart i Kier ager, som han har arvet fra sin far Christen Hoxer. Den ligger i ren med Mads Gundesens jord.

Jens Christensen Ålborg fordeler Anders Ollufsen, Niels Brønnums brodersøn, som "lå til Niels Brønnum" og gik i skole hos Jens Ålborg, for 10 sk skolepenge for 6 ugers skolegang.

(3/2) Jens Vert fordeler Tomas Krab i Tuorup, Niels Ibsen i Torsted, Niels An-

dersen i Torsted, Mads Matisen Kræmmer, Niels Rebslaer og Knud Gram, Christen Laustsen i Tilsted og Bolle Jensen ibm, hver for 3 mk faldmålspenge.

3. MARTS

(24/2) Christen Kosse Skriver har ved Christen Ibsen og Søren Christensen stævnet Rasmus Broch. Sagen opsat 14 dage. (14/4)

(17/2) Jacob Jensen København fremstiller Knud og Peder Andersen, der samtykker i udstedelse af skøde på deres faders arvede ejendom.

Tomas Madsen, rådmand, fordeler Christen Terchilsen i Skyum for 4 sldl for en tønde humle, tønden incl. Høringer Poul Pedersen Skyum og Laust Madsen ibm.

Endvidere fordeler han Michel Pedersen i Skinderup, Niels Jensen i Flade i Mors. Endelig stævnes Christen Andersen i Flade. Varselsmænd for de sidstnævnte er Mads Sørensen, Niels Sørensen og Niels Ibsen. Opsat 3 uger.

(17/2) Niels Brønnum fremstiller Anders Torsted og dennes pige Anne Andersdatter samt Christoffer Mus, der vidner, at de ikke ved, hvem der slog Anders Torsteds vinduer ud. Endvidere vidner Anders Torsted, "at ingen har gjort ham overlast på vindue eller hus".

(17/2) Christen Bieregård har ved Peder Andersen og Gravers Laustsen Stævnet Niels Nielsen, rådmand, hans søn Tuord Nielsen og Kirsten Sørensdatter. Opsat 17

8 dage. (10/3)

(10/2) Tomas Sørensen Silstrup fordeler Jens Laustsen i Sønder Skjoldborg og Jens Jensen, som tjente til magister Sueder, hver for 3 mk faldmålspenge.

Jens Pedersen på Bjerg, Hans Beslagsmed, Simon Jensen og Steffen Jensen "beslog" Niels Jespersen i Fortoft, som er blevet stævnet hos Anne Clemensdatter og i dag tillyst vold. (31/3)

Poul Pedersen Skyum fordeler Niels Sørensen Buntmager,

Mads Ollufsen fordeler Kirsten Madsdatter i K(?) -trup og hendes søn Niels Bollisen.

10. MARTS

Peder Andersen, byens tjener, fordeler på Tomas Steffensens vegne Olluf Laustsen Snedker.

Jens Greiersen på Bjerg, Hans Beslagsmed, Søren Søndergård og Simon Jensen Fortoft talte med Christen Poulsen under Bak i Kløv hos Jens Pedersen på Bjerg og lyste ham vold til.

(3/3) Rådmand Niels Nielsens hustru Dorette Andersdatter vidnede, at hendes søn Tor, om han lever til 3 uger før Set. Hansdag, bliver 14 år gammel.

Christen Pedersen er stævnet til vidnespårhør.

Det samme vidner Niels Nielsen, rådmand, Poul Andersen Yde og Morten Jensen Tømmermand.

(10/2) Most Kræmmer på egne og medbrødre, vurderingsmænds vegne lod ved Poul Pedersen og Tor Jensen stævne Jørgen Høg for Todbøl port. Talte med fogeden Jens Sørensen. Endvidere stævnedede de Jens Pedersen, broder til Jep Pedersen i Kallerup, samt Mogens Simonsen, begge byens tjenere, Gravers i faderens sted, og Rasmus Broch.

Sagen opsat 8 dage. (19/3)

(25/2) Christen Ebbesen i Elstedgård fremstiller Mads Ollufsen og Most Kræmmer, der har vurderet et sølvbælte, som Christen Pedersen Toftum havde pantsat for et gælds brev på 15 rdl. Lodden vurderet til 132' rdl fordi stykkerne mellem lænkerne ikke er så godt som rigsdalersølv. Christen Ebbesen beskylder Christen Toftum for restbeløbet plus renter og korngæld, som Christen Toftum udligner ved at betale 1 rdl med det samme.

Vedermålsting.

Jens Poulsen i Nørgade beskylder Hagen Tøgersen for en "værgeså god som 2 sldl".

(24/2) Unge Christen Jensen Hundborg "opkræver" sandemænd for hans broders hustru til at gøre deres rette ed og tov.

Laust Ollufsen i Haring er stævnet i Jens Coberis stue til dette opkrævelsesvidne.

(3/3) Christen Pedersen Bieregård har 3. ting til Niels Nielsen, Tor Nielsen og Kirsten Sørensdatter.

Niels Nielsen svarer, at han har opfyldt den påråbte landstingsdom og "vidnet 18

sin sandhed", som det fremgår af tingsvidne. Opsat 8 dage. (19/3)

Samme har 3. ting til Tor Nielsen. Niels Nielsen svarer, at hans søn ikke er

fjorten år, altså umyndig. For Kirsten Sørensdaters vedkommende bør hun søges ved sit værneting. Opsat 8 dage. (19/3).

Peder Iversen befalet af Rasmus Broch til sættefoged.

Rasmus Broch tilspurgte Peder Andersen, bysvend, hvor fangen Maren Jensdatter, som bysvenden havde i forvaring, var blevet af. Hun er barnefødt i Nedergårdsmølle. Hun undkom natten 8/9 marts, kl. 7-8 slet.

Dernæst spurgte Rasmus Broch bysvenden, om han ikke var blevet befalet at sætte hende i "stok bolt og jern handklouer, som han ville forsvare eller være i hendes sted, om hun undkom".

På spørgsmålet om hvor "quindfolch tyff" en havde været fængslet, svarede bysvenden: 1 rådhusets kælder i stor bolt med begge ben og i håndklouer med begge hænder. Hun havde taget både storbolt og lås med sig, medens håndklouer med lås lå tilbage.

Vedermålsting. (19/3)

(17/7) Most Persen fordelte for fald: (samme som nævnt i tingsvidnet af 17/2).

(17/2) Per Andersen, byens tjener, på Kirsten Jespersdatters vegne fordeler Anders Christensen for 3 mk faldmålspenge.

19. MARTS

som var den næste sognedag efter palmesøndag.

(10/3) Peder Iversen vil ikke uden lensmandens ordre være dommer i den sag vedrørende vurdering, som han for 8 dage side udsatte til i dag.

Anders Madsen, skriver og ridefoged på Ørum slot, befaler Christen Bieregård at være dommer i sagen mellem Jørgen Høeg til Todbøl og Rasmus Broch og i andre sager, hvori Rasmus Broch er interesseret.

Christen Bieregård i dommers sted. Most Pedersen Kræmmer og hans medbrødre har ladet stævne jens Sørensen, foged på Todbøl, og Jens Pedersen hos dennes broder Jeppe Pedersen i Kallerup, Mogens Simonsen, Poul Jacobsen og Rasmus Broch.

Dømt som efterfølger. (19/3)

(10/3) Jens Pedersen på Bjerg har ved Søren Christensen og Peder Mortensen været hos Christen Pedersen i Tousøe og stævnet Tomas Christensen, barnefødt ibm, med en brun klædning.

Jens Pedersen irettelagde et skriftligt bevis lydende: Underskrevne Peder Christensen Hammer gør vitterligt, at den 2/3 var Anne Nielsdatter på Knach, Rasmus Broch m.fl. i mit hus for at ransage nogle pigers bylter efter de fra Anne Nielsdatter og hendes søster bortstjålne koster og klæder. I et par udslidte, grå vadmelsbukser fandtes en sort engelsk kåbe med fløjlskrave, et blommet "sajens" (uld) forklæde, et halsklæde, en kammerdugglin og en linhat, som Anne Nielsdatter vedkendte sig som hendes og hendes søsters bortstjålne ejendom, der tit og ofte er efterlyst fra prædikestolen.

Rasmus Broch spurgte da Maren Jensdatter, barnefødt i Nedergårds mølle i 19

Kåstrup, om det var hendes klæder, hvortil hun svarede ja, og at hun havde købt dem af Tomas Christensen, født i Tousøe. Underskrevet 7. marts. Peder Hammers hustru, Maren Tomasdatter, bekræftede vidnesudsagnet.

Christen Pedersen Toftum, Christen Jensen Fortoft og Erland Jensen vidnede det samme. (14/4)

(19/3) Most Pedersen Kræmmer irettelægger en skriftlig vurdering af 10/3 i rådmænd Poul Jacobsens hus foretaget af Most Kræmmer, jens Pedersen på Bjerg, Niels Gris, Jacob Sørensen, jens Griersen på Bjerg og Niels Sørensen på Bjerg over noget gods, som de tilforn havde vurderet, og som Rasmus Broch udlagde til sal. Christen Høeg (til Todbøl). Godset var: Et par store sorte atlas-kes bukser, som er "udhugget på underskuds(?)taft", hvortil skønnes gået 12 alen atlas, 6 alen taft og 3 alen "baye"(kradsuld). Bukserne er nu delvist for-dærvet af ælde og vurderes kun til 24 rdl. Dernæst vurderer de en harnisk, forrustet og fordærvet, til 5 sldl, en td salt, hvoraf nu er taget 2 små skp, 4 sldl. 1 penge 3 slmk 10 sk. En ager i Thisted bys mark noget fra Øster Mølle på 24 skp bygsæd liggende mellem jens Skrædder Borgmesters og Jens Sørensens jorder, 44 sldl.

Godset er nu som forlangt i landstingsdom stykvis vurderet, men da ingen af Jørgen Høegs fuldmægtige ville møde, kunne "vi ikke nu gøre ham videre udlæg". (19/3)

Christoffer Laustsen Mus fremstiller følgende 24 dannemænd: Anders Pedersen og Niels Nielsen, rådmænd, Mads Ollufsen, Mads Sørensen Kræmmer, Jens Poul-

sen, Niels Pedersen Rostrup, Niels Pedersen Bagge, Christen Poulsen, Niels Brønnum, Mads Tomsen Sperring, Olluf Snedker, Niels Mogensen, Christen Tof-tum, Jens Sørensen Skrædder, Terkil Bollesen, lille Mads Kræmmer, Niels Sørensen på Bjerg, Ytti Nielsen, Olluf Madsen, jens Madsen Buri, jens Pedersen på Bjerg, Mogens Madsen, Christen Smed og ældste Christen Andersen, der alle vidnede, at Christoffer Mus ægtehustru ved navn Margrete Lauridsdatter ca. 6 uger før S. Michelsdag drog væk fra sin husbond mod hans vilje og til-ladelse.

Jens Poulsen i Nørgade fremstiller synsmænd: Peder Christensen Irup, Niels Mogensen, jens Daell, Niels Skrædder, Olluf Madsen og Jens Sørensen, Ullerup-gårds skrædder, borgere i Thisted, der vidnede, at de d. 6. marts så, at jens Poulsens 2 vinduer mod gaden med 15 ruder, blykarm og jernstænger var slået ind. Hagen Thøgersen beskyldes for at have slået vinduerne ind med stene.

Jens Poulsen fremstiller jens Sørensen Skrædder, der vidner, at han så Hagen Thøgersen tage stene op på gaden og kaste dem igennem Jens Poulsens vindue. Niels Pedersen Bagge vidnede, at Hagen Thøgersen gik udenfor jens Poulsens hus med en dragen kniv. Hagen Thøgersen tillyses en fuld vold.

Rasmus Broch på kongelig majestæts vegne tillyser Hagen Thøgersen en fuld vold.

Niels Brønnum på byens vegne tillyser Hagen Thøgersen en fuld vold.

Niels Brønnum på Rasmus Brochs vegne fremstiller synsmænd: Jens Poulsen, Niels Mogensen, Jens Daell og Olluf Madsen, der vidnede, at de d. 6. marts så Laust Jespersen i laden indtil Christen Joensen, og at han havde 3 sår under venstre øje, og at hans højre kind var slemt blåslagen. Laust Jespersen er stævnet i laden til hans moders hus. (31/3)

20

Gravers Christensen Tømmermand på Peder Christensen Hammers vegne frem-stiller jens Nielsen Cobere, der får skøde på Per Hammers hus, 6 bindinger stort med tilhørende kålgård, liggende sønder i byens nord for bysvend Per Andersens hus, og syd for Gravers Tømmermands hus. Grunden er 29- sjælland-ske alen lang fra Adelgaden i øst (13 1/4 alen bred) til forne Per Andersens kålgård i Vest (10 alen bred).

Jens Nielsen Cobere får pantebrev af Gravers Tømmermand på Per Hammers vegne på forskrevne hus og kålgård for 18 sldl å 64 sk danske.

Jens Vert fik skøde af Niels Gris på en indmarksager på 15 skp bygsæd øst i Houe i Mellemvrat i ren med Jens Griersen og Knud Pedersen Kielførers agre og med jens Madsen Skrædders jord i østenden og mod vest sal. Tomas Hansens arvingers jord.

(10/3) Rasmus Pedersen Broch gennemgår sagen mellem Christen Bieregård og Niels Nielsen, rådmand, dennes søn Tor Nielsen og pige Kirsten Sørensdatter. (se tidligere tingsvidne).

Christen Bieregård får 3. ting til dele på de anklagede, fordi de ikke som forlangt i landstingsdommen vil svare på hvert enkelt af Christen Bieregårds spørgsmål og iøvrigt svarer undvigende. (31/3)

(10/2) Christen Bieregård, af lensmanden befalet sættedommer i sagen mellem Jørgen Høeg og sættedommeren Niels Andersen, gennemgår sagen. (se tidligere indførsel 10/2, og senere 5/5).

1 dommen citeres af "Rec" (essen) 9. kap.: Hvor nogen dommer giver nogen uretfærdig dom ud, og det sker for(di) han ikke er ret (udnævnt?) for sagen eller og han har det gjort af vanvittighed, da skal han igengive den sagen er anrørende hvis bevislig skade kost og tæring han derpå gjort og lidt haver". Niels Andersen dømmes til at betale.

31. MARTS

Poul Pedersen Skrædder har ladet Laust Jespersen stævne. Synsmænd: Niels Gris, Michel Sørensen, Laust Thrøldbøer, Christen Christensen Knudgård og Laust Hoxer vidner, at de d. 13/3 så Poul Skrædder i hans hus, og han havde et stort hugget sårsmål på højre kindben. Poul Skrædder skylder Laust Jespersen for at have gjort det med sin værge imellem just Ollufsens 2 boder ved Lille Træbro.

Poul Skrædder fremstiller Maren Christensdatter, datter af sal. Christen Jouen-sen, og Jens Laustsen, der vidnede, som i forrige indførsel angivet.

Poul Skrædder lyser vold. Ligeledes Niels Brønnum på kongens og byens vegne.

(19/3) Niels Brønnum dommer.

Rasmus Broch fordeler Laust Jespersen, fordi han ikke ville vidne om, hvem

der har gjort sårsmål på ham.

Laust Laustsen Klimb fordeler Morten Michelsen i Haring ved Laust Laustsen og Peder Laustsen.

(19/3) Christen Pedersen Bieregård har ladet stævne Niels Nielsen, rådmænd, Tor Nielsen og Kirsten Sørensdatter for deres sandhed at vidne. (31/3)

21

(3/3) Simon Jensen Fortoft fremstiller Villads Poulsen og unge Christen Toftum, der udenfor Anne Clemedsdatters dør beslog Niels Jespersen i Fortoft. Jens Pedersen og Olluf Christensen har stævnet Niels Jespersen "ved Erlands skib her på strand".

Simon Fortoft tillyser vold over Niels Jespersen i Fortoft.

Just Ollufsen, rådmænd, fremstiller jens Madsen Skrædder, der erkender en gæld til Just Ollufsen på 20 sldl og som pant stiller en ager.

Jens Vert, Hans Beslagsmed, Peder Iversen og Christen Toftum talte med Niels Michelsen i Torsted her sønder ved Laust Christensen og forbød ham at drage af byen.

Christen Kosse Skriver på rådmænd Poul Jacobsens vegne fik pantebrev af jens Christensen Hoxer for 10 sldl i 2-~1z td arrejord i ren med Anders Pedersens jord, som ejes af hr. Niels Hegelund i Sønderhå, og med den jord, som Salmand Christensen i Vandet bruger af Gravers Hoxers ved indførsel.

Jens Niels Coberø fik skøde af Peder Andersen, byens tjener, på et stykke kålgårds jord liggende mellem Per Andersens egen jord mod syd, Gravers Tømmermands jord mod nord, Per Hammers jord mod øst og Jens Skrædder Borgmesters jord mod vest.

Iver Ollufsen Kolling, befalet af Rasmus Broch i byfogedens sted i denne sag. Rasmus Broch irettelagde en skriftlig forpligt lydende, at Michel Jensen Skousted, Søren Søndergård og Christen Jespersen Skrædder bevidnede, at Rasmus Brochs dreng, Niels Christensen, født i Sundby på Mors, var løbet af tjenesten hos Rasmus Broch d. 28. januar, og at han i deres påhør havde bekendt at han, mens han var i Rasmus Brochs tjeneste, havde stjålet adskilligt gods for ca. 3 1/2 sldl værdi, som en grov skælm og tyv. Han forpligtede sig til ikke at gøre det mere, ej heller borttrømme før S. Michelsdag, og hvis han gjorde det, skulle han lide straf, som dømt ved byting og landsret, og være en slem tyv og æreløs skælm uden at kunne igenkalde eller påtale dette.

Det bekendte, lovede og forpligtede Niels Christensen sig til.

Underskrevet 4. februar 1638. Vidnerne bekræftede, at det var gået således til og vidnede ydermere, at Niels Christensen var rømt igen d. 26.2. Stævningmænd havde stævnet Niels Christensen hos Rasmus Broch og talt med dennes hustru Maren Offersdatter.

Christen Pedersen Bieregård fordelte Niels Nielsen, rådmænd, hans søn Tor Nielsen og hans pige Kirsten Sørensdatter.

For Niels Nielsen, der er syg, mødte borgmester Steffen Nielsen og irettelagde fuldmagt og skriftlige vidnesbyrd fra Niels Nielsen, hvori denne gentager sine tidligere fremførte argumenter, og mente sig fri for lovmål ved underretten i denne sag, sålænge hans tingsvidner i sagen stod ved magt.

Yderligere var mødt Niels Nielsens søn, Anders Nielsen, der irettelægger et brev dat. 31/3 fra Kirsten Sørensdatters fader, Søren Andersen i Langvej, hvori han som tidligere påpeger, at Thisted byting ikke er hendes værning, og at der ikke er givet lovlig kald og varsel. (2/6)

Poul Jacobsens Holdst fordeler følgende for 3 mk sagsfald hver: Anders Christensen på Bach i Villerslev, Anders Jensen (i?) Hørsted, Laust Kielgård i Skyum, Christen Jensens kone i Hørsted, Svend Tuesen(?) i Stagstrup, Knud B(?)und

22

i Skyum.

7. APRIL

Niels Gris for jens Vert. Intet gik beskrevet.

Niels Sørensen Buntmager fik skøde af jens Pedersen Snedker, fordem borger i Thisted nu boende i Ulstrup mølle, på hans hus her sønder i byen med hvad der findes deri søm- og nagelfast med grund og tilliggende gårdsrum. Ejendommen ligger næst sønden op til hans svogers Morten Bøchers ejendom. Huset strækker sig 4 bindinge fra Adelgaden, med gårdsrummet ialt 48 sjællandske alen, til rådmænd Niels Nielsens ejendom. I bredden 13 alen med Søren Jensens børns ejendom på sønder side.

Tomas Sørensen Væver på Peder Bendtsens vegne, barnefødt her og nu boende

i Ålborg, begærer kundskab og stoknavn af borgmestre, rådmænd og det menige borgerskab om hans opførsel i Thisted som ungkarl og gift mand. Følgende vidner: Steffen Nielsen og Jens Christensen, borgmestre. Anders Pedersen, rådmænd. Mads Ollufsen, Christen Pedersen, Niels Poulsen, Niels Sørensen, Michel Sørensen, Olluf Madsen, Niels Skrædder, Christen Tomsen, Mads Poulsen, Jens Torsen, Niels Bagge, Jacob Jensen, jens Rydgård, jens Knudsen Skrædder, Jens Coberø, Jens Skomager og Niels Madsen, at hans far var ærlig og nu sal. Bend Michelsen og hans moder nu sal. Jahan Christensdatter, og at han selv har opført sig godt og ærligt. (Enkelte navne er ulæselige).

Mads Ollufsen irettelagde et købebrev lydende: Jeg, Christen Sall i Vellegård med min kære hustrus råd, vilje og samtykke, har solgt til min broder Mads Ollufsen en engdel, der er 4 parter af den engdel, som tilhører min broder Niels Ollufsen, og som min hustru Maren Christensdatter arvede efter sin sal. moder Kirsten Suendsdatter. Dateret 3/10 1637.

Mads Ollufsen får skøde.

14. APRIL

(3/3) Rasmus Broch stævner Christen Kosse Skriver. Steffen Nielsen og Jens Christensen, borgmestre. Matis Madsen, Poul Jacobsen, jens Hillerslev, Olluf Pedersen, just Ollufsen og Niels Nielsen, alle rådmænd, til påhør af dom. (14/4) (19/3) Søren Jensen i Kanstrup har ladet stævne Rasmus Broch, "qvindtyven" Maren Jensdatter, som udbrød af rådhuskælderen, begge piger på Knach med lavværg, Jens Pedersen, Peder Hammer, Tomas Steffensen, Michel Sørensen, Erland Jensen og Christen Fortoft. Søren Jensen satte i rette efter den post i Anders Madsens brev, som senere følger. (14/4)

Mads Tordsen i Øster Vandet på Christen Jørgensen i Vust hans vegne varsler ved Poul Suendsen i Øster Vandet og Jens Christensen ibm. dele over Peder Andersen i Skinnerup for 5 rdl.

Just Ollufsen, rådmænd, fremstiller synsmænd: Jens Buri, Terkel Kræmmer, Niels Vognmand, Jens Laustsen Skrædder, Christen Bollesen og Enevold Købmand, rådmænd?, der har synet den gård sal. Niels Torsen fradøde. I porthuset, som just Ollufsen og medarvinger har arvet, så de 3 pæle, hvis overender var gjort fast til porten. Pælene var afhugget ved jorden, og der var bortkørt noget møg fra gården. Maren Madsdatter og hendes tjenestepige Maren Nielsdatter samt Peder Ibsens søn jens Pedersen var stævnet til synspåhør. (28/4)

23

(14/4) Jens Torsen Hou, af lensmandens fuldmægtig beskikket i dommers sted. Christen Kosse Skriver irettelagde tingsvidner (se 10/2, 24/2, 3/3) vedrørende Rasmus Brochs beskyldning mod ham for løgnagtighed.

Til bekræftelse af tingsvidnerne fremlagde han Thisted rådstuebog, blad 8, for 29/1 1638 med borgmestre og rådmænds underskrift til bevidnelse af rigtigheden. Det i rådstuebogen indførte bekræftes ved ed af de underskrivende i tingsvidnet af 10/2 efter landstingsstævning. Som bevis for hans påstand om, at det var normalt, at bysvendene stævnedes og talte syge og bortrejste folks sag ved tinge, fremlagde Christen Kosse tingbøger fra 1631 til 1635 med talrige eksempler. Dernæst irettelagde han recessens 20. kap., birkerettens 20. kap. og en kongelig forordning indført i lovbogen, "givet på vort slot Koldinghus den 14. august 1590".

Kosses påstand er nu, at Rasmus Broch skal bevise sine ord eller fordeles efter ovennævnte love og forordninger.

Herimod irettelagde Rasmus Broch sal. Kong Frederiks åbne brev lydende: "Vi Frederik, ved guds nåde Danmarks (konge), gør vitterlig at eftersom vi er kommet i forfaring hvorledes her i riget skal findes stor uskikkelig til tinge så man tit og ofte overgiver hovedsagen og (på grund af) et ord, som kan falde i rettergang, tiltaler og forfølger den ene den anden og tragter, hvad andens være, gods og velfærd, endog samme ord er ikke nogens ære anrørende eller kan komme nogen til skade, og nu mere at de slig må gøre efter recessen, endog at recessen i ingen måde har den mening og ej med nogen rette bør således tydes eller forstås. Derpå at slig skinhellighed og misbrug, som både kan være Gud til fortørnelse og den menige mand til skade og fordærvelse, må afskaffes, har vi os med nogen (af) vor elskede Danmarks Riges Råd, som hos os til stede er, derom berådslaget, og ville vi efter denne dag have holdt alvorligt, når nogen sag begyndes til tings, og der skal orddeles, da skal de, som hovedsagen er angældende, ej retten udfordre og ikke efter denne dag, som før er sket, for et ords skyld, (der) kan falde dem imellem i rettergang, slippe hovedsagen og for

samme ord skulle hinanden tiltale og forfølge uden det gælder på nogens ære eller lempe, og vil vi hermed alvorligt have forbudt alle dem, som sidder i dommens sæde efter denne dag at stede eller give noget vidne efter sådanne ord, som falder i rettergang og ikke gælder hovedsagen ej heller er nogen mands ære eller lempe anrørende, såfremt de ikke vil stande til rette, som det sig bør. Herefter hver kan vide sig at rette.

Givet på vort slot Koldinghus den 8. januar år 79. Fredrich".

Rasmus Broch benægter iøvrigt ved ed, at have udtalt sig som det fremgår af tingsvidnet 10/2 og påstår, at borgmestres og rådmænds vidnesudsagn er "spunden" af gammelt og nyt had og avind og tilmed groft imod sal. kong Frederiks mandat, birkerettens 21. kap. og forordnings 7. kap., hvorefter han påstår sig frifundet.

De indstævnedede borgmestre og rådmænd fastholdt deres tidligere vidnesudsagn. DOM: Da Rasmus Broch ikke tidligere har anfægtet de udstedte tingsvidner, ej heller har ført bevis for at beskyldningerne er urigtige, dømmes han skyldig efter recessen, birkeretten og efter kong. Maj: mandat, der formelder: "At kalde en ærlig mand inden landstinget en løgner" er angreb på hans ære.

Rasmus Broch fik tingsvidne. Steffen Nielsen og Jens Christensen, borgmestre, samt Olluf Pedersen, just Ollufsen og Niels Nielsen, rådmænd, fastholdt deres vidnesudsagn og underskrifter i rådstuebogen.

Søren Jensen i Kanstrup, herredsfoged i Hillerslev herred, irettelagde et brev som Anders Madsen, skriver og ridefoged på Ørum slot havde tilsendt ham, 24

hvori Søren Jensen bedes repræsentere Anders Madsen på bytinget, når sagen mellem Christen Kosse og Rasmus Broch pågår, og såfremt dommen går Rasmus Broch imod, da at "forbyde ham hans sæde", og som stedfortræder udpege jens Torsen "at sidde retten på Thisted byting til videre besked".

Endvidere oplyser Anders Madsen, at Rasmus Broch har været stævnet af lensmanden til at møde på Thisted byting med det kvindfolk, han lod fængsle d. 2/3, og med kosterne, eller derfor stå til rette. Samtidig er stævnet de bestjålne Anne og Maren Nielsdatter samt Peder Andersen, bysvend, som byfogeden påberåber sig at skulle tage vare på tyven. Tyven skal Søren Jensen lade stævne "for rådhus kælderens, som hun sidst sad i". Endvidere skal han stævne de personer, der yderligere er involveret i sagen efter tidligere tingsvidne. Endelig bedes Søren Jensen om at tiltale Rasmus Broch, fordi denne, imod Anders Madsens udgivne seddel til jens Torsen, har udpeget Niels Rostrup til dommer den 24/2, og Niels Rostrup, fordi han har siddet dommer og udstedt dom og Rasmus Brochs stoknavn pårører, skal stævnes, om de har noget dertil at svare. Underskrevet Anders Madsen af Ørum slot 22/3.

Rasmus Broch fremstod og spurgte Søren Jensen "om han forbød hans sæde" hvilket Søren Jensen bejaede så vidt som brevet formelder om den post, og han befalede jens Torsen at sidde retten.

Rasmus Broch protesterer mod afsættelsen fra det embede, som beskikket ham af lensmanden på kongens vegne. Han mener ikke, der er billig årsag, ej heller at det kan ske i lensmandens fravær. Hvis han uden tilbørlig årsag og dom frastod sin bestalling, da befrygtede ham, at de agtede "at besvare ham fra hans halve boeslod og beskadige hans navn og ære".

Søren Jensen i Kanstrup har ladet stævne Niels Rostrup og samtlige vidner ved Rasmus Brochs stoknavn (se 24/2). Sagen er opsat 14 dage, da Niels Rostrup var i Norge.

Søren Jensen i Kanstrup har ladet stævne Rasmus Broch og fangen, Maren jensdatter, og hendes værge Tomas Steffensen, Anne Nielsdatter på Knach og hendes søster, Jens Pedersen på Bjerg, Peder Hammer, Christen Toftum, Christen Fortoft, Erland (Læsø? lig Jensen), Peder Iversen og Peder Andersen, bysvend, og irettelagde den del af af Anders Madsens brev, der omhandler denne sag.

Rasmus Broch irettelagde tingsvidner af 10/3 og 19/3 (se disse) og påstår frifindelse, da han havde overgivet ansvaret for fangen til bysvenden.

Sagen opsat 14 dage. (5/5)

Just Ollufsen, rådmænd, får skøde af Niels Jensen Tang og Christen Christensen Fjerritslev på 3 1/2 td arresæd på Lus Hede i ren med Mads Sørensens og Niels Torsens hustrus jord. Vedermålsting.

21. APRIL

Jens Torsen Hou i dommerens sted.

Søren Jensen i Kanstrup befaler jens Torsen Hou at sidde retten og Jens Torsen

accepterer hvervet. Rasmus Broch vil ikke afstå sin bestilling. Jens Torsen tilbyder lov og ret, om nogen har noget at fremføre, og Christen Kosse tilbyder at skrive i kongens tingbog. Rasmus Broch tilbyder lov og ret på ko. maj.s vegne og vil ikke vige sædet før lensmanden personlig eller landsdommerne har påbudt det.

Jens Torsen fremfører, at Rasmus Broch forbyder ham at sidde retten undtagen i sagen mellem Rasmus Broch og Christen Kosse. (28/4)

25

28. APRIL

Otte mænd vidner med jens Torsen i byfogedens sted.

(21/4) Rasmus Broch tilbyder at deponere 10 rdl i retten.

Anders Madsen, skriver og ridefoged på Ørum slot, befaler jens Torsen, at sidde retten og skaffe enhver mand lov og ret.

(14/4) Niels Michelsen Brønnum på rådmænd just Ollufsen og dennes medarbejders vegne fremstiller vidner først jens Lauritsen Vert, der vidnede, at han d. 4/4, da han gik igennem Maren Jensdatters "logge", så hende med en økse sønderhugge en egepæl ved porten i den ejendom just Ollufsen havde arvet efter sal. Niels Torsen. Poul Andersen Yde vidnede det samme og endvidere, at Anne Christensdatter og Maren Falquorsdatter havde vidnet overfor ham, at de så Maren Nielsdatter, tjenende Maren Madsdatter, læsse og afføre nogle læs møg fra just Ollufsens grund og ejendom. Dagen efter så de, at jens Pedersen Tømmermand også afførte møg.

Stævningsmænd Peder Andersen og Peder Nielsen. (28/4)

Laust Christensen, bysvend, på rådmænd Niels Nielsens vegne fremstiller Christen Fjerritslev og Niels Brønnum, der vidner, at de har været hos Knud Nielsen Gram og forbudt denne at befatte sig med den jord, han havde pantsat til Niels Nielsen, og som nu ved dom var tilfaldet denne.

(28/4) Niels Brønnum på just Ollufsens vegne tillyser Maren Madsdatter, Maren Nielsdatter og Jens Pedersen Tømmermand en fuld vold. Sidstnævnte med lavværge er stævnet hos faderen Peder Tømmermand på Bjerg. (5/5)

5. MAJ

Jens Christensen, borgmester, fik skøde af Karen Christensdatter Griis på en engdel. (Se senere)

Samme fik skøde på jord. (Se senere)

Samme fik pantebrev af Terchil Kræmmer for 11 sldl. (Se senere)

Samme fik skøde på en eng af Christen Kosse efter købebrev og fuldmagt. (Se senere)

Samme fik pantebrev af Niels Andersen ved Strand for 11 rdl. med pant i hans hus. (Se senere)

Jens Pedersen i Kallerup stævner ved Mads Mikkelsen i Tinstrup og Niels Tomsen i Lilletorp Rasmus Broch og vurderingsmændene Most Kræmmer, Niels Griis, Jacob Sørensen, Niels Sørensen, Jens Greiersen og Jens Pedersen. Christen Madsen Toftum og Laust Christensen gjorde skudsmål for Jacob Sørensen efter fuldmagt.

Sagen opsat i 3 uger. (2/6)

(14/4) Rasmus Broch har ved Christen Poulsen, født i Nors, og Anders Nielsen, født i Seels, stævnet Peder Andersen, bysvend, og Gravers Laustsen og kræver, at de skal stille borgen for, at de ikke undviger, før sagen om den undvegne tyvkvind er tilendebragt. Såfremt de ikke vil sætte borgen, begærer han dem

26

sat i fængsel og jern, indtil de skal fremstilles med kosterne, enten æsket dertil af lensmandens fuldmægtig eller af Rasmus Broch.

Peder Andersen begærer opsættelse i 14 dage og lover ikke at undvige forinden.

Opsat i 14 dage, fordi lensmanden ikke er stævnet. (26/5)

Christen Bierregård har stævnet Maren Christensdatter i hendes stue og Peder Christensen Irup i hans hus og skyldte dem efter regnskabsbog og skadesløsbrev. Peder Irup tilbød udlæg i hans bo for hans anpart. Maren Christensdatters anpart blev opsat 1 måned. (16/6)

Niels Nielsen, rådmænd, forbød Kirsten Madsdatter, "borgerske ibm.", at "luce eller lesse eller have nogen brugelighed, da han selv har den(?) fornøden."

(28/4) Niels Brønnum på Just Ollufsens vegne opkrævede sandemænd til om 8 dage at gøre deres ed og tov mod Maren Madsdatter, Maren Nielsdatter og Jens Pedersen (Tømmermand). (12/5)

Michel Sørensen på jens Coberøs vegne har ved Gravers Laustsen og Anders Pe-

dersen fordelt Per Lemand(?) i Tinstrup for 1- td. byg, hans resterende kirke-
tiende.

Rasmus Broch tilbød at deponere 10 rdl. i retten. Jens Torsen svarer, at han
tidligere har dømt i den sag. (5/5)

Knud Pedersen Kedelfører fordeler Peder Andersen i Skielsgård for hans anpart
efter registrering 15 sldl.

(5/5) Jens Torsen Hou udråber 3 gange for tingmændene om nogen vil vedkende
sig retten til 10 rdl, som Rasmus Broch lagde på tinge som dækning for evt.
bøde i Christen Kosses sag mod ham, hvorefter Rasmus Broch "hastigt gik af
tinget". Jens Torsen forsvarer pengene på rettens vegne til rette ejermand an-
nammer dem.

DOM: Christen Kosse Skriver irettelægger dom af 14/4 (gentages) og æsker dele
og 3. ting til Rasmus Broch, der igen benægter at have sagt som påstået, og
påstår at sagen er indstævnet til Viborg Landsting. Desuden mener han, at for-
deling efter kong. forordning, kun kan foretages, hvis der foreligger kendelse om
dommens størrelse. Herefter tilbød Rasmus Broch 10 rdl og begærede dom. Jens
Torsen mener ikke, at sagen er "ordelt" (afgjort), hvorfor han ikke kan fastsætte
straffens størrelse. (Jens Torsen udtrykker sig iøvrigt så uklart, at det er uvist,
om Rasmus Broch bliver fordelt).

Jens Christensen, borgmester, får skøde af Karen Christensdatter Griis, enke ef-
ter sal. Laurits Griis, for dum borgmester, på en engdel for enden af Kjær ager.
Til vedermålsting står også Karen Griss' søn Niels Lauritsen Griis.

Samme får skøde af Anne Christensdatter, sal. Claus Madsens enke, på 16 skp
arresæd liggende ved Kielstrup Høj ved Jens Christensens egen jord.

Christen Kosse godkender handlen som hendes værge.

Samme får skøde af Christen Christensen Fjerritslev på 2 skp bygsæd af deres
fælles ager i Hou Mellemvrat. (12/5)

Samme fremlægger et købebrev, formeldende at Jens Christensen Hoxer sælger
ham et stykke eng og ager ved Brogårds dal liggende ved borgmesterens egen
27

jord.

Christen Kosse giver skøde efter fuldmagt.

Samme får af Terkil Bollesen Kræmmer pant for et lån på 11 sldl i 4 tdr. arre-
sæd liggende nord for Refs ager i ren med sal. Laurits Griis' og rådmand Poul
Jacobsens jord. Hvis Terkil Kræmmer ikke betaler til påske 1639, skal Jens
Christensen have jorden i fri brugelig pant 4 år efter 4 år og altid løsning derpå
til påske hvert 4. år.

Samme får af Niels Andersen ved Strand pant for en skyld på 11 rdl i hus og
gård som Niels Andersen ibor og besidder i Storgade, øst for rådmand Niels
Nielsens gård. Konditioner som i forrige pantebrev.

(19/3) Niels Andersen ved Strand står til vedermålsting med Jens Pedersen i
Kallerup på dennes husbond Jørgen Høegs vegne. Jens Pedersen erklærer sig
fuldt tilfreds med Niels Andersens betaling for kost og tæring til Jørgen Høeg,
forårsaget af Niels Andersens bytingsdom, der er kendt magtesløs.

Christen Kosse Skriver på Maren Christensdatters vegne, enke efter sal. Peder
Jensen Gammelbye for dum rådmand, får - efter fuldmagt fra Maren Christens-
datter og rådmand Poul Jacobsen - afkald af Peder Christensen Irup for den
arv, Peder Irups hustru Maren Pedersdatter var tilfalden efter hendes sal. fader
Peder Gammelbye. Afkaldet gælder også for begge deres arvinger. Vedermåls-
ting.

Jens Knudsen Skrædder får skøde af Maren Christensdatter, sal. Peder Jensen
Gammelbyes enke, og af Peder Christensen Irup på deres fælles huse, gård og
gårdsrum og "Kiellen" (brønden?) med dens grund og "Boellverch" samt et stykke
jordsmoen nord for ladehuset i samme gård. Uden for handlen er det vestre
"rasmus" og portrum og ind i gård, "kiellen" undtaget, som tilhører Peder trup
efter indførsel.

Ejendommen ligger i Nørregade, næst øst for hr. Anders (Pedersen i Kærup?)
arvingers grund og næst Vester Diernærs' ejendom og strækker sig til Adelgaden
med sønder ende og ud til vejen med nørende. Købebrev underskrevet 9/4. Til
vitterlighed Tomas Madsen, rådmand, og Christen Kosse Skriver, der efter fuld-
magt af Maren Christensdatter og Poul Jacobsen giver skøde sammen med
Peder Irup på egne vegne.

Christen Kosse Skriver på sal. Peder Jensen Gammelbyes hustru, Maren Chris-
tensdatters vegne irettelægger et gældsbrev på 75 rdl fra Jens Knudsen Skræd-

der til Maren Christensdatter, halvdelen at betale til S. Hansdag 1638 og resten til S. Ollajdag 1639. Jens Knudsen giver pant til Maren Christensdatter og Peder Christensen Irup i sin gård i Nørregade. Peder Irup irettelægger et gælds-brev fra Jens Knudsen på 55 rdl at betale med 17 1/2 og 37 1/2 rdl til Ollajdag 1638 og 39.

Most Pedersen Kræmmer får efter købebrev af 16/1 38 skøde på halvdelen af 10 skp bygsæd i Refs ager i Nedervrat af Hagen Thøgersen. Dennes brødre Søren og Peder Thøgersen ejer den anden halvdel. Til vittærlighed underskrevet af Hagen Thøgersens broder Søren og morbroder Anders Smed.

Most Pedersen Kræmmer får af Jens Thøgersen, søn af sal. Tøger Sørensen, pant for en gæld på 10 sldl for klæder og skolegang i 1/4 part af Reffs ager på 5 skp bygsæd, som ligger i fællig med hans brødre, Hagen, Søren og Peder Tøger-

28

sens parter af samme ager, og nord for Christen Bjerregårds jord. Jens Tøgersens ældste broder Søren og hans morbroder Anders Smed står til vedermålsting. (5/5) Christen Pedersen Bjerregård har ladet stævne Peder Christensen irup og Maren Christensdatter for gæld efter hans regnskabsbog, blad 171, samt for brug af hans jord i kronens mark. Peder Christensen tilbød udlæg i sit bo.

Kendelse: Peder Christensen skal betale. Maren Christensdatters sag opsættes 1 måned. (16/6)

Poul Jacobsens lader Tomas Christensen i Hinding fordele for 3 mk faldmålspenge.

12. MAJ

Jens Tordsen Hou tilbyder før tinge Rasmus Broch 10 rdl.

(5/5) Jens Christensen, borgmester, fik skøde på 12 skp rugsæd i Hou af Christen Fjerritslev.

Christen Nielsen i Hjardemål på sin husbonds vegne irettelægger et brev vedrørende udlejning af jord til en forladt gård i Tinstrup for 10 speciedaler, men husbond forlanger en fæster på gården.

Christen Nielsen og husbondens indbyrdes regnskab omtales bestående i restancer, udlæg til brevpænge og til (retssag vedrørende?) rømning. Endvidere skal Peder Bertelsen tales strengt til for gårdfælle, restance og lovmål. Underskrevet Bjerre 1638, Morten Pachs.

Peder Bertelsen har rømmet den omtalte gård i Tinstrup og jorden er lejet ud til Anders Frost i Tinstrup.

Vedermålsting.

Niels Mikkelsen Brønnum på rådmand just Ollufsens og arvingers vegne fordelte Jens Ibsen Krog for 4 sldl 31 sk i husleje fra S. Mikkelsdag 1635 til påske 1638 og Bennet Lauritsdatter tilsvarende for 5 slmk.

Samme på sammes vegne fordeler Bennet Lauritsdatter for gæld 1 sldl 4 sk.

(5/5) Samme på sammes vegne irettelagde synsvidne af 14/4, 2 tingsvidner af 28/4 og 1 af 5/5 (se disse - sagen mod Maren Madsdatter).

Jens Laustsen Vert og Michel Sørensen satte "fylling på sandemændene og befalede dem at gøre deres ed og tov over Maren Madsdatter".

Borgmester Jens Christensen var mødt på Maren Madsdatters vegne og irettelagde en kvittering udgået af bytinget 20/5 sidst forleden (1637), hvori Just Ollufsen og Niels Nielsen og medarvinger giver afkald for arv efter sal. Niels Tordsen. Endvidere irettelægger han en skriftlig redegørelse fra Maren Madsdatter lydende: Jeg fattige, sorgfuld bedrøvede "vidte" (enke) altid har været forfulgt og "tabulierit" af min sal. mands børn og svoger nu på det tredje år efter min sal. mands død ved at sætte lås og senere pæle for vor fælles port mig til stor hinder og skade. Herefter stiller Jens Christensen på Maren Madsdatters vegne 2 1/2 rdl som sikkerhed for eventuel dom over hende.

Sandemændene Jacob Sørensen, Olluf Laustsen Snedker og Olluf Matisen, eftersom der blev gjort skudsmål for den fjerde sandemand Christen Poulsen, lyser Maren Madsdatter, der selv indrømmer sin gerning, en fuld vold til.

Samme på sammes vegne fremstiller Morten Jensen Tømmermand, der vidner, at han så Maren Madsdatter sønderslå pælene. (2/6)

29

Kæmner Niels Michelsen Brønnum på byens vegne' fordeler følgende for k.M. årlige skat: Tomas Steffensen 20 sk; Olluf Snedker 10' sk, Jens Madsen Skrædder 10 sk, Peder Skrædders hustru 10 sk, Knud Gram 20 sk, jens Pedersen på Bjerg 2 mk, 'Paul Pedersen' Skyum 5 mk, Laust Blogsgård 10 sk, Peder Christensen

Øster 10 sk, Inger sønder "i byen 10 sk, Knud Andersen 10 sk,- Peder Laustsen
Vert 7 1/2 mk, Niels Buntmager 20 sk, Niels Vognmand 10 sk, Niels Jensen Staustrup
10 sk, Søren Tømmermand 5 mk, `Most Sørensen V..d(?) 20 sk, Michel Fortoft
Skræder 3 1/2 mk, Knud Kedelfører 20 sk, Christoffer Mus 2 1/2 mk, Karen Griis
2 1/2 mk, Christen Tilsted 5 mk, Hans Nielsen 5 mk, Niels Jensen Steffensens søn
20 sk, Jøp Jensen, hans firoduer, 20 sk, Jens Christensen Alborg 20 sk, Peder Sø-
rensen hustru 10 sk, Peder Tømmermand 10 sk, Jens Madsen Toftum 5 mk, Niels
Rebslar 10 sk, Morten Tømmermand 10 sk, Olluf Heltborg 5 mk, Thomis Staustrup
10 sk, Beret Bund(?) 10 sk, Gundi Madsen 2 1/2 mk. (2/6)
Christen Kosse Skriver fordeler `Niels Mortensen Rebslager 'og Niels` Sørensen
Buntmager for sagesfald 3 mk hver.

19, MAJ

Anders Laustsen Torsted har ved Jens Pedersen i Thisted og- Hans Pedersen i
Torsted stævnet Peder Jensen, som boede i Bundgård i Torsted, :(talte med hans
søn i Bundgård) til sandemænds: opkrævelse for at være -draget her af byen mod
forbudt (26/5)

Rasmus Broch har stævnet borgmester Jens Christensen og Jens- Torsen. Herreds-
fogeden vil ikke udstede -tingsvidne, før der er lovligt stævnet.

Anders Laustsen Torsted. Intet mere foregik.

Niels Michelsen Brønnum på rådmand Niels Nielsens vegne irettelægger- et ante-
brev af, 23/1 1636 udstedt af Knud Nielsen Gram på at hans; markjord i Thisted
for 134 rdl 2 slmk 15 sk, 3 1/2 td 6 skp bygsæd og 7 td arresæd, idet der fragår
8 små skp bygsæd til 16 rdl, som Niels Nielsen har fået skøde på. Endvidere i-
rettelægges en' rådstuedom af 2/4, hvorefter Knud Gram skal betale eller lide
indvisning i pantet. Niels Brønnum fremstiller synsmændene Niels Andersen ved
Strand, Iver Ollufsen Kolling, Mads Tomsen Spering og Knud. Pedersen Kedelfø-

rer, der sammen med den stedfortrædende herredsfoged har været hos Knud
Gram for at spørge,, om han havde sølv, rede penge eller løsøre at betale gæl-
den med. Knud Gram svarede hertil nej og gik med dem og fremviste sin mark-
jord stykvis til vurdering. (Nævnt agre øst ,for galgen, på Munkholm, i køret,
nord for Øster :vejrmølle m.fl. ;:specificeret vedr. størrelse, . vurdering og;
nabofo-

hold. Ialt mangler udlæg for, ca. ::19 sldl-: i at gælden er, dækket.

Vedermålsting.

26. MAJ,

(19/5) Anders Laustsen Torsted -frafalder sagen mod Peder Jensen; i ,Torsted.
Jens Tordsen Hou har medbragt korn, som Terkel Bollesen og. Christen Jensen
Fortoft vurderer som godt sædekorn, og sone. nu tilbydes Rasmus Broch for det,
denne har; sået f byens ager, som Jens Thorsen har lejet af ,borgmestere og råd-
mænd.

Rasmus Broch, er stævnet foran magister Sueder Poulsen hus, og hans karl :Jens
Balsen er stævnet vesten i byen ved Jens Irup. (2/6)

Michel Sørensen på magister Sueder Poulsen vegne har -ved Thøger Madsen og

30

Michel Michelsen varslet følgende for gæld: Tomas Jensen i Nordentoft 4 sldl,
Jens Knudsen i Tinstrup 21 td rug, Anders Eskesen i Elsted 1 Tisted læs hø.
(9/6).

(5/5) Søren Jensen i Kanstrup irettelægger en opsættelse af 14/4 (se 14/4 - Sø-
ren Jensen kontra Rasmus Broch vedrørende fangen Maren Jensdatter) samt en
fuldmagt til at møde i dag, underskrevet af Anders Madsen på Ørum d. 23/5.
Søren Jensen kræver at Rasmus Broch skal fremstille fangen og kosterne eller
dømmes "som vedbør" (=som det sig bør).

Rasmus Broch irettelægger herimod et tingsvidne vedrørende Per Bysvend af
10/3 samt et skriftligt indlæg, hvori han påstår sig frifundet, fordi han har væ-
ret ansat som byfoged og ikke som bysvend eller stokkeknægt. Anders Madsen
bør i stedet søge sin bysvend, som her er til stede.

Kendelse: Rasmus Broch, daværende byfoged, er ansvarlig og skal fremskaffe ty-
ven og kosterne.

Søren Jensen i Kanstrup efter opsættelse mod Rasmus Broch og Niels Rostrup
for ulovlig indsættelse af sættefoged d. 24/2.

Endvidere stævnes Jens Irup, Christen Thøgersen, Michel Sørensen og deres ned-
brødre (se stoknævn af 24/2). Søren Jensen irettelægger 2 fuldmagter, senest af

23/5, til at repræsentere Anders Madsen på Ørum, og kræver Rasmus Broch dømt. Rasmus Broch forsvarer sig med, at Niels Rostrup den pågældende dag var den første at tinghørerne, samt at hvis jens Torsen havde været til stede på bytinget den dag, ville Rasmus Broch gerne have bedt ham udstede det omtalte stoknævn.

Kendelsen går Rasmus Broch imod.

2. JUNI

Borgmester jens Christensen beviste ved Gravers Laustsen og Anders Pedersen. Mere gik ikke beskrevet.

(26/5) Rasmus Broch og hans tjenestedreng jens Ballsen er stævnet til påhør af følgende vidner: Niels Pedersen Hillerslev, Christen Christensen og Dorethe Nielsdatter, begge tjenende jens Christensen, Anders Andersen og Inger Svendsdatter, begge tjenende hos jens Torsen Hou, der alle vidnede, at de var nærværende den 14/5, da byens ager ved Bisgård blev tilsået med byg af jens Torsen og jens Christensens folk. Da var der ingen af jens Christensens døtre til stede undtagen Johanne Jensdatter.

(12/5) Borgmester jens Christensen på Maren Madsdatters vegne, at Niels Brønnum på rådmændene just Olufsens og Niels Nielsen vegne "frastod og aflod hende af sandemændenes ed og forfyldning."

Borgmester jens Christensen har ladet stævne Niels Nielsen Morsing i Snested for 5 sldl efter regnskabsbog. Opsat 6 uger.

Samme har ladet stævne Carl Christian i Hunborg for 14 sldl ringere 15 sk. Opsat 6 uger.

(5/5) Jens Pedersen i Kallerup på sin husbonds vegne fremstiller vurderingsmænd: Mads Ollufsen, Peder Møller, Niels Mogensen, Christen Toftum, Tomas Væver, Christen Houschreder, Niels Brønnum, Poul Skræder, jens Nielsen Skomager, Villum Blymester, Mads Tomsen Sperring og Albert Bødker, der med byfogeden har 31

været i Poul Jacobsens hus og vurderet noget gods. Først et par atlasbukser, som de skønnede ubrugelige og iøvrigt ikke ville vurdere, da de ikke havde "omgædes sådan gods tilforn". Dernæst et par gamle rustne harnisk 4 sldl, 1 td salt 4 sldl, 3 1/2 mk i rede penge. Markjord mellem Poul Jacobsens mølle og Kjelstrup høj for 30 sldl.

Mads Mikkelsen i Tinstруп og Niels Tomsen i Lilletorp havde stævnet Most Kræmmer, Niels Gris, Jacob Sørensen, jens Pedersen på Bjerg, Jens Greiersen og Niels Sørensen, der tidligere har vurderet samme gods. De tilbød efter landsdommernes dom at betale forskellen mellem de to vurderinger, hvis de 12 nye vurderingsmænd ville vurdere bukserne.

(31/3) Rådmand Niels Nielsen fremstiller Niels Madsen Vognmand og Knud Pedersen Kedelfører, der vidner, at de i dag her på ting så 4 1/2 skp god byg og 4 1/2

skp spansk arre, som nu blev tilbudt Christen Pedersen Bjerregård som frøgæld. Christen Pedersen irettelagde hertil en landstingsdom udstedt af landsdommer Niels Krag til Trudsholm og landstingshører Peder Bertelsen. (Sagen vedr. ulovlig fjernelse af høsten på Krabs ager. Tidligere tingsvidner refereres - se disse).

(12/5) Jens Torsen Hou og Niels Michelsen Brønnum, kæmner, fordeler Thisted borgere for resterende forfalden årlig skat. (Samme personer som nævnt d. 12/5 med tilføjelse af Jahan Skræder 10 sk og Christen Tømmerby 5 mk).

Niels Madsen Staustrup har ved jens Terkelsen og Tomas Madsen Staustrup skyldt Svend Graversen, som boede i Staustrup præstegård, for 12 sldl og 1 td. byg. Opsat 1 måned.

9. JUNI.

Sognepræst Sueder Poulsens "visebud", byens tjener Peder Andersen, irettelægger et købebrev fra jens Nielsen Hillerslev og hustru Dorethe Jensdatter til Sueder Poulsen på en havrelandsager, Møllehøj ager med jens Greiersens jord på begge sider. Købebrevet er til vitterlighed underskrevet af rådmand Olluf Pedersen og Moust Pedersen Kræmmer. Der gives skøde.

Peder Andersen på Sueder Poulsens vegne fremstiller synsmænd: Iver Ollufsen Kolling, Jens Nielsen Cobere, Christen Pedersen Bjerregård, Niels Michelsen Brønnum, Christen Thoftum og Gravers Tømmermand, der vidner om præstegårdens brøstfældighed. I overstuen var nogle lervægge nedsunkne, og det lange hus, som står ved gaden, var brøstfalden på stolper og fodtræ.

(26/5) Samme på sammes vegne fordelte følgende for gæld: Thomas Jensen i Norindtoft 4 sldl og Jens Knudsen i Tinstруп 2j; td byg. Varselsmænd Thøger

Madsen og Michel Michelsen.

16. JUNI

(5/5) Christen Pedersen Bjerregård irettelægger opsættelse og skadesløsbrev vedrørende salig Peder Gammelbys gæld til ham. Han kræver halvdelen af gælden, der ialt er 27 dl. og 15 skp rug, betalt af enken Maren Christensdatter. Dom: Hun skal betale.

Jens Jensen Rydgård har ladet stævne Niels Jespersen i Fortoft for kornngæld og Peder Andersen for pengegæld. Stævningmænd er bysvendene. Sagen opsat 1 måned.

32

23. JUNI

Niels Madsen Staustруп lader Christen Kosse Skriver irettelægge et skiftebrev efter salig rådmænd Niels Ollufsen, dat. 19/2 1638, hvori er udlagt 12 skp byg-sæd i Houe for Niels Madsens tilgodehavende, dog at han skal indløse gælden ved betaling af 15 sldl og 1/2 års rente til Niels Sørensen på Bjerg til S. Mikkels-

dag. Endvidere er udlagt til Niels Madsen 2 tdr. arresæd vest for Kjelstrup Høj samt løsøre.

Peder Sørensen i Brund får afkald af Villads Bertelsen i Krejberg sogn i Spøttrup birk på dennes hustru, Anne Christensdatters vegne for arv efter hendes broder sal. Michel Christensen, som boede og døde i Miallerup i Himmersyssel, samt for arv efter hendes modersøster sal. Appelone Sørensdatter, som boede og døde i Visby. Vedermålsting.

Christen Nielsen i Odde på Hannæs på Michel Lauritsens vegne i Odde irettelægger en kontrakt mellem Niels Andersen Smed i Nors - på sin søn Anders Nielsens vegne - og nævnte Michel Lauritsen vedrørende den skade, den sidste har tilføjet Anders Nielsen på Thisted Marked. Til vitterlighed underskrevet af rådmænd Poul Jacobsen, Anders Frost i Tinstrup og Christen Christensen i Nors. Sagen forliges og vil aldrig kunne påtales igen, hvadenten Anders Nielsen lever eller dør. Vedermålsting.

Michel Nielsen giver Jens Jensen Rysgård udlæg i 4 latinske bøger for en gæld på 1 sldl 4 sk.

30 JUNI

Rasmus Broch lod læse en landstingsopsættelse af 20/6 vedrørende dels hans egen sag dels sagen kontra Christen Kosse.

Poul Andersen i Sennels på hans husbonds vegne spurgte Rasmus Broch, om den ville beskyldte Christen Kosse for at have forvansket indførslerne i tingbogen. Hertil svarede Rasmus Broch, at han ikke var stævnet til at besvare spørgsmål, og gik derefter straks af tinge.

Borgmester Jens Christensen befaler Most Pedersen Kræmmer at være væрге for Maren Madsdatter, sal. Niels Torsens, da borgmesteren selv efter kgl. forordning er forlovet fra værgemål. Most Kræmmer svarer, at han ikke er i "slægt eller byrd" med hende, og at der er nogen, der er nærmere til at være væрге. Opsat 14 dage.

Niels Brønnum på byens vegne har ladet stævne Knud Gram, Niels Gris, Olluf Snedker, Steffen Glarmester, Morten Tømmermand, Laust Hoxer, Laust Blogsgård, Knud Kedelfører, Søren Søndergård, Søren Tømmermand og Niels Buntmager. Yderligere var til stede Christen Bjerregård, ældste Peder Nielsen og Mikkel Sørensen, der sammen med Niels Brønnum og Jens Torsen havde været hos ovennævnte og gjort udlæg for resterende skatter og faldsmål. (Fyldig specifikation med vurderingspriser - hovedsagelig messing- og kobbertøj samt hvidevarer). Niels Brønnum tilbød det udlagte til indløsning af ejerne i rede penge på næste tingdag.

Christen Kosse fordeler Jens Christensen i Skindrup for gæld efter regnskabsbog 3 mk 4 sk. Varselsmænd var Christen Ibsen og Søren Christensen ibm (=Thisted?).

7. JULI

Mads Sørensen fremstiller synsmændene Søren Tømmermand, Peder Iversen, jens

33

Cobere, Christen Thilsted, ældste Peder Nielsen og Iver Kolling, der har synet skolehuset, og vidner, at det står meget på "rauf" og ikke kan stå længe uden afhjælpning.

Rådmænd Just Ollufsen fremstiller Terkel Ballesen Kræmmer, der erkender at skyldte Just Ollufsen 34 sldl og sætter som pant 6 tdr arresæd jord, "nør i byen", mellem Mads Ollufsens og Mads Gundesens jorder.

14. JULI

Jens Sørensen Sønder fordelte Niels Buntmager for 20 sk for en skæppe salt.
(4/8)

Jens Sørensen Skrædder fordelte Niels Sørensens "quind" i Malle ved navn Anne Christensdatter for 3 1/2 dl.

21. JULI

Intet.

28. JULI

Rasmus Broch anmoder om at få sine i retten deponerede 10 rdl tilbage, hvilket sker.

Tomas Skydt i Hjørdemål har ladet stævne Most Kræmmer og kræver fremlagt Most Kræmmers regnskabsbog vedrørende 1 dl, som Tomas Skydt påstår, han har indbetalt.

4. AUGUST

Mads Ollufsen fordeler Per Ballsen i Skindrup for 15 slmk. Varselsmænd er Christen Madsen og Poul Christensen.

Jens Vert tilbyder "sølv og penge" til Peder Christensen Irup (senere Peder Møller), "om han er ham noget skyldigt".

(14/7) Per Andersen, byens tjener, på Jens Sørensen Sønders vegne, fordelte Niels Buntmager for 3 mk faldsmål.

11. AUGUST

Mattis Madsen, rådmænd, anmoder Christen Christensen Vibidstoft om at lade læse og påskrive en skriftlig ordre fra hans sal. broder, Laurits Pedersen Vibidstoft, skrevet under dennes sygdom, hvorefter Christen Vibidstoft befales "at sælge hans gods og igen købe for ham til Lübeck nu sidste rejse", som samme brev skulle formelde, for derefter at aflægge regnskab for sal. Laurits Vibidstoft efterladte hustru Inger Jensdatter. Mattis Madsen ønskede den skriftlige instruks fremlagt - underskrevet med Laust Pedersens egen hånd, eftersom han erfarer, at Laust Pedersen ikke var mere syg, end at han dog kunne skrive og bagefter selv gå hjem til sit hus, hvor han lå nogle dage, inden han døde. Christen Vibidstoft svarer, at det var en mundtlig besked "og efterdi at de var brødre troede de ikke hinanden så ilde at der skulle gå brev imellem dem". Vedermålsting. Peder Madsen får tilsagn af Christen Christensen Fjerritslev på Niels Pedersen Degns vegne i Aggerborg, at sidstnævnte skal betale Peder Madsen 2 rdl. inden i dag måned.

34

18. AUGUST

Borgmestrene Steffen Nielsen og Jens Christensen fremlægger et kongebrev vedrørende folkeskat. Borgerne skal betale 1 rdl pr. tjenestedreng og borgmestrene foreslår skatten tilbageholdt i lønnen, "såfremt de ikke selv vil lægge den ud". Til vidnespår er stævnet: Mads Sørensen, magister Sueder, Jens Clostergårds hustru, Niels Jensen Tang, Niels Nielsen, rådmænd Mattis Madsen, rådmænd just Ollufsen, rådmænd Tomas Madsen, Rasmus Broch, Niels Sørensen, Mads Gundesen, Inger Mogensdatter, Anders Persen, Poul Jacobsen, Jens Frandsen, Mads Ollufsen, Niels Gris og Jens Nielsen.

Borgmester Steffen Nielsen har, efter at der er indgivet klager på rådstuen, forbudt Knud Pedersen Kedelfører at holde på marken 2 øg, der er "fordærvet af snue og krop" (smitsomme hestesygdomme) og at skille sig af med dem inden i dag.

Varselsmænd var de 2 karle Knud Pedersen under Bjerg og Jens Nielsen Tang (1/9).

25. AUGUST

Anders Pedersen Fjerritslev fik skøde af Christen Christensen Fjerritslev på en indmarksager på 8 skp bygsæd i Stadetoft (?) i ren med jord, der bruges af borgmester Jens Christensen mod syd og mod nord med sal. Jens Clostergårds hustru Maren Sørensdatters jord, østre ende på Christen Lauritsens jord og vestre på Christen Jensen Tilsteds.

Peder Offersen på sal. Laurits Vibidstofts enke Inger Jensdatters vegne lader vurdere en messing lysekroner" som Inger Jensdatter har i pant for 6 1/2 mk, som Maren Bertelsdatter skylder hende.

Jens Pedersen, Christen Poulsen, Jens Rydsgård og Steffen Glarmester vurderede lysekronen til 9 mk.

Der blev tilbudt indløsning inden 1 måned.

Borgmester Steffen Nielsen fremstiller Jens Pedersen, Niels Sørensen, Christen

Smed, Christen Sørensen Skomager, der har været ved Lerpøtter øst for byen og set en toft, som Niels Kynne har ladet inddige, og som han nu har afgivet et stykke af. (De nye skelstens placering er beskrevet). Niels Kynne lovede, at han aldrig mere vil taget noget ind af lerpøtter.

Anders Pedersen, rådmænd, og Peder Andersen erklærer, at den tvist, de har været i om regnskab, fragt og gæld, er venligt forligt, således at Peder Andersen har leveret Anders Pedersen hans kontrakt igen, som han har indgået med Frederich Boiesen.

Til dækning af gæld og part af skadeserstatning har Peder Andersen afstået 2 parter i sin skude til Anders Pedersen med tilhørende redskaber og køkkentøj Peder Andersens 2 parter af skuden skal vurderes af uvildige mænd, og den ene af disse parter får Anders Pedersen forkøbsret til. Vedermålsting. (8/9).

I. SEPTEMBER

(18/8) Borgmester Steffen Nielsen fremstiller vurderingsmænd: Mads Ollufsen, Per Møller (måske flere)" der har vurderet Knud Kedelførers 2 syge øg til ialt 1 rdl.

(Rådmænd) Niels Nielsen irettelægger et sendebrev fra kgl. Majestæts rebslager i København Laurits Henningsen Kolding vedrørende dennes hustrus fader sal. Christen Christensen Remsniders ejendom, som han påboede. Laurits Henningsen 35

anmoder om sin anpart på sin hustru, Kirsten Christendatters vegne.

Christen Christensen Remsnider (søn af afdøde) irettelagde et vurderingsvidne af 22/7 1637. Vurderingsmænd Niels Andersen ved Strand, Iver Ollufsen Kolding, Christen Christensen Fjerritslev og Ytti Nielsen, hvori var vurderet til 22 sldl et stykke øde jorsmon og grund ved op, øst for bækken i byen, som den sal. afgangne have påboet.

Løsøret var brændt med huset i den ulykkelige brand i 1620. Vedermålsting.

8. SEPTEMBER

(25/8) Christen Kosse fremstiller på rådmænd Anders Pedersens vegne vurderingsmændene Mads Ollufsen, Jens Ibsen, Niels Andersen ved Strand og Simon Markursen, der har vurderet Anders Pedersen og Peder Andersens fælles skude her på stranden og så, at de 4 bjælker var "tvært sønder", mange lapper og huller på ydersiden, sønderhugget på begge sider af kølen i bunden. Af redskaber så de 2 ankre med (delvis dårligt) tovværk, ved fokkemasten et brugeligt fokkesejl. Forud er bundet "rå og rakke" med dertil hørende halse, skøder, dragreb og løber. (yderligere detaljeret beskrivelse). De har vurderet Peder Andersens 3. part til 36 sldl. Christen Kosse tilbyder nu Peder Andersen at købe Anders Pedersens 2 parter for 70 sldl.

Peder Andersen var stævnet, men ikke mødt.

Erich Pedersen forbyder rådmænd Tomas Madsen at befatte sig med og bruge "den gård og huse" liggende i Nørregade med tilhørende marktot i ind- og udmark, eftersom Erich Pedersen har købt ejendommen af hr. Peder Christensen i Kjerup, dog Tomas Madsens korn og gods undtaget. (15/9)

Rådmænd Poul Jacobsen får ved sin fuldmægtig Christen Kosse pantebrev af Jens Poulsen i Nørregade for 1/2 hundrede rdl. Som pant stilles hans Refsager på 2:', td bygsæd i ren med Mogens Simonsens mod syd og Jens Madsen (i?) Skinderup mod nord.

Unge Peder Nielsen fremstiller Mads Ollufsen, Jens Ålborg, Niels Gris og Jens Nielsen Dall, der har synet det hus, sal. Per Vandet iboede, og vidner, at der mangler 4 læs ler og 4 læs tag samt 2 "stochlauer" (=2 fag), som Mattis Madsen vedkendte sig at have (?).

15. SEPTEMBER

Christen Kosse på Christen Jørgensens vegne i Vust irettelægger en kontrakt af 1/7 1637 med Knud Kedelfører (fejl for Knud Nielsen Gram), der skylder Christen Jørgensen 40 rdl. På gælden er betalt 24 rdl.

Endvidere irettelægges en dom her af tinget d. 21/10 1637, hvori Knud Nielsen er dømt til at betale.

Derpå fremstiller Christen Kosse vurderingsmændene Christen Jensen Tilsted, Christen Poulsen, Tomas Sørensen Væver og Niels Brønnum, der med byfogeden var i Knud Nielsen Grams hus for at gøre udlæg. Da der ikke var løsøre at gøre udlæg i, udleverede Knud Nielsen et skøde her af tinget d. 20/9 1636, som Rasmus Broch gav sin søster Anne Pedersdatter, Knud Grams hustru, på et hus, som Rasmus Broch har købt af Christen Enevoldsen, beliggende mellem Hans Ambrosi Badskærs ejendom på nær side og Tomas Madsen Skomagere på sønder side.

Ejendommen blev udlagt til Christen Jørgensen. (20/10).

(8/9) Erik Pedersen fremstiller synsmænd: Mads Ollufsen, Peder Christensen Irup, Jens Frandsen, Niels Gris, Niels (ulæseligt) og Jens Pedersen, der har synet Erik

36
Pedersens ejendom, som tilhørte sal. hr. Anders Pedersen, forrige præst i Kierup.

De så først et hus, som bebos af borgmester Steffen Nielsen, med loft i det hele samt paneler (?) og 12 små vinduer mod syd i stuen. Huset var godt ved magt. Dernæst så de et andet lille hus i gården, som stod "sønder og nør" med 2 stuer med loft og 3 små vinduer i hver stue. Lidt brøsthøden på venstre side. Derpå ladehuset og et indstænget kålgårdssted.

Endelig så de jorden til gården: (For hver ager beskrevet sted og hvad der sidst var avlet). Rådmand Tomas Madsen var stævnet både til synet og til vidnespøhør. Vedermålsting. (22/9).

Rådmand Tomas Madsen begærer af borgmester Steffen Nielsen 3 sldl i forfalden husleje for det hus borgmesteren ibor fra S. Mikkelsdag 1637 til påske 1638, samt 3 sldl frem til næste S. Mikkelsdag. Endvidere begærer Tomas Madsen huset ryddet til S. Mikkelsdag, da han har lovet det til en anden. Steffen Nielsen svarede, at det ikke var en tid på året så kort før vinter at sætte nogen ud, og ej heller vidste han, at der var årsag til at kræve den forfaldne leje, som Tomas Madsen skulle få inden en dag eller to. Hvad angår den sidste leje ville han betale, når den forfaldt. Vedermålsting. (13/10)

Tomas Mortensen på Maren Tomasdatters vegne, enke efter salig Laurits Christensen Kræmmer, fik skøde af Terchil Boltesen på et stykke ejendom øst for bækken, syd for Laurits Nielsen Troldborgs hus og nord for Maren Tomasdatters egen ejendom, med østenden op til Tomas Sørensen Vævers hus og Vester ende imod bækken.

Rådmand Mattis Madsen fordelte Poul Vinter i Skindrup for 5 mk 2 sk og Jens Laustsen i Skjoldborg for 7 1/2 mk ved varselsmændene Christen Laustsen og Peder Ballsen ibm. henholdsvis Christen Christensen og Jens Pedersen ibm.

Gunde Madsen barnefødt i Thisted irettelagde et skriftligt indlæg af Niels Offue og Peder Eskildsen Vacker (?) begge fra Ålborg, hvoraf det fremgik, at de Skærtorsdag i deres pram omladede 30 tdr salt fra Olle Andersen Guldhøls skude (hjemsted ikke oplyst), der var gået på grund neden for Ålborg, til skipper Bertel Klitmøllers krejert fra Thisted, der lå ud for Christen von Ginkell. Bertel Klitmøller og hans staldbroder Anders Pedersen Legind modtog godset i nærværelse af Gunde Madsen, der som betaling samme aften hos Jens Poulsen i Ålborg gav dem 2 mk og en kande øl. Til vidnespøhør er stævnet Søren Clostergård hos hans moder Maren Sørensdatter.

Gunde Madsen fremstiller Bertel Pedersen Klitmøller og Anders Pedersen Legind, der vidner, at de Skærtorsdag modtog 30 tdr salt på deres krejert af de to prammænd i Ålborg, da krejerten lå ved en brygge i Ålborg, og Gunde Madsen betalte dem fragt til Thisted af 13 tdr salt og Søren Jensen Clostergård af 17 tdr salt. Endvidere vidnede de, at Gunde Madsen ikke var med deres skib op til Løgstør, men fulgte i en anden skude, samt at Søren Clostergård var tilstede i Løgstør og fik tal på sit salt, da det blev omladet i pramme før Løgstør Grunde og efter grundene lastet i krejerten igen, og de havde ikke da hørt Søren Clostergård tale om, at noget skulle mangle. Det havde de først hørt, da de kom hjem til Thisted by med ham.

22. SEPTEMBER

(15/9) Rådmand Tomas Madsen har ved Michel Nielsen ibm og Anders Madsen

37
i Malle (?) stævnet hr. Peder Christensen og Peder Andersen, sal. hr. Anders Pedersens søn, begge i Kierup præstegård på Hannæs. Endvidere er stævnet Peder Andersens moder Kirsten Christensdatter i præstegården samt Christen Jørgensen i Vust og Mads Sørensen i Dalsgård på Hannæs.

Samme har ved byens tjenere stævnet Erik Pedersen og borgmester Steffen Nielsen. Tomas Madsen irettelægger en kontrakt af 13/4 1635, som han har indgået med hr. Anders Pedersen om leje af lade og 2 rallingshuse på Nørregade, som sal. Jørgen Bomgård (?) fradøde, for årligt 5 rdl. Samtidig lejede Tomas Madsen al den agerjord, som Anders Pedersen har købt af sal. Steen Brahe til Knudstrup, hans hustru Sophie Rostrup, for 12 tdr byg årligt, samt for 2 tdr byg årligt den agerjord, som er udlagt til hr. Anders Pedersen for penge, som sal. magister Poul Knudsens efterleverske Anne Jespersdatter er ham skyldig. Hr. An-

ders Pedersen skal holde gården ved magt med tag og ler, og Tomas Madsen skal på egen bekostning reparere skader forårsaget af storm og uvejr samt holde hr. Anders skadesløs for "kongens, kirkens, byens og præstens tov" og sende hr. Anders kvittering herfor fra borgmestere og råd.

Desuden skal Tomas Madsen holde jorden ved magt ved god gødning og møg fra al det kvæg, der hører gården til. Tomas Madsen får 6 års lejemål, og begge har 1/2 års opsigelsesvarsel.

Tomas Madsen irettelægger en skriftlig bekræftelse af lejemålet dateret 20/2 1637 og underskrevet af fornævnte arvinger efter hr. Anders Pedersen i Kierup, sognepræst til Tømmerby og Lild. Gården og jorden er af arvingerne pantsat til Tomas Madsen og rådmand Jens Nielsen Hillerslev.

Tomas Madsen påstår sig tilkendt fri brugelighed af gården efter lejekontraktens indhold.

Herpå at svare var mødt Christen Nielsen Skriver i Vust på hr. Peder Christensens vegne samt Kirsten Christensdatter og Peder Andersen på deres egne vegne. Desuden var mødt Erich Pedersen, der irettelagde sit købebrev og begærede skøde på ejendommen, hvilket arvingerne tilbød at give. Kendelse: Erich Pedersen kan få skøde, men Tomas Madsen beholder sin brugelighed efter kontraktens indhold.

Erich Pedersen irettelægger købebrev af 22/8 1638 på sal. hr. Anders Pedersens ejendom i Nørregade liggende vest for sal. rådmand Peder Jensen, øst for Poul Pedersens ejendom og med sydenden til gaden. (Herefter 2 sider med beskrivelse af agrenes placering. Som "naboer" er nævnt følgende personer, hvis navne ikke før er forekommet i tingbogen: Sal. hr. Jørgen, sal. Jørgen Holst, sal. Iver Ibsen, Per Legind, sal. Tomas Hansen, Maren Ibsdatter).

Købebrevet er underskrevet af de tre arvinger samt til vitterlighed af Christen Jørgensen i Vust, ridefoged til Alborg Slot, og af Mads Sørensen i Dalsgård. Christen Nielsen Skriver i Vust giver på hr. Peder Christensens vegne skøde til Erich Pedersen. Det samme gør Peder Andersen og Kirstens Christensdatter begge på egne vegne, sidstnævnte efter fuldmagt fra Christen Jørgensen i Vust til selv at måtte udstede skøde.

Niels Sørensen på Bjerg får af Niels Gris på Most Pedersen Kræmmers vegne skøde på en sjettepart af en ager øst for Østermølle liggende mellem borgmester Jens Skræders og Jens Simonsens jorder.

De øvrige parthavere: Niels Gris på egne og sin medbroders Most Kræmmers vegne samt Jens Greiersen på Bjerg, Jens Pedersen på Bjerg og Jacob Sørensen er alle til stede og giver skøde til Niels Sørensen.

Tomas Mortensen på Maren Tomasdatter, sal. Lars Kræmmers enkes vegne får skøde af Niels Gris på en indmarksager på 1 td bygsæd liggende vesten nær i

38
ren med Niels Jensen Skomagers mod øst og Søren Jensens mod vest og med sønder ende på Tingstrup kirkesti.

Poul Andersen i Sennels på skriver og ridefoged Anders Madsens vegne fremstiller Jens Knudsen Skrædder, der lover på Knud Andersens vegne at betale 3 rdl 4 sk inden 14 dage til fuld afgørelse af Anders Madsens og Knud Andersens mellemværende.

Jens Knudsen Skrædder fremstiller Knud og Per Andersen, der som pant for de 3 rdl og 4 sk, som Jens Knudsen har lovet at betale, stiller 3 læs byg, som de har liggende i Jens Knudsens lade, og som denne skal have til eje, hvis de ikke betaler pengene inden 14 dage.

Mads Olufsen på sal. Niels Ollufsens børns vegne, Niels Gris på enkens og Christen Tomsen på egne vegne har ladet stævne "gældnere", der har æsket gæld efter sal. Niels Ollufsen og endnu ikke fået udlæg, for at de kan få det i gården, såvidt det tilstrækker. Stævningsmændene Christen Christensen Kræmmer og Tomas Laustsen har været i Wellegård (=Vejlegård?) og stævnet Maren Christensdatter med lavværge. Endvidere Jens Christensen i Handerup og Olluf Jespersen i Tæbring. Byens tjenerer har stævnet Sidsel Buske med lavværge samt Jens Frandsen, Niels Smed, Knud Kedelfører, Michel Sørensen, Jens Murermester, Niels Ibsen, råmand Jens Hillerslev, Terchil Kræmmer, rådmand Anders Pedersen, magister Elliesis (?) hustru med lavværge, Christen Vibestoft, rådmand Mattis Madsen, Most Kræmmer, Laust Christensen Kræmmers hustru med lavværge, Christen Tømmerby, magister Suede og Christen Kosse Skriver - alle til vidnepåhør.

Rådmændene Niels Nielsen og Tomas Madsen har efter lodseddel, købebrev og

skøde i fællig købt noget arrejord af jens Villandsen i Gravlev i Himmersyssel, af Mads Jensen Skrædder i Manstrup i Hanherred og af Strange Nielsen Skomager i Thisted, alle på egne, deres søskendes og hustruers vegne. Jorden, som sælgerne har arvet efter sal. Buol Jensdatter Gris, er beliggende "østen galgen", "i Hiorddrøft" og "ved Lierpøtter nær i marken" og deles nu mellem de to købere.

Christen Pedersen Bierregård og rådmænd Niels Nielsen har indgået forlig i deres tvist om Krabs ager og afgrøden deraf, således at Niels Nielsen har afhændet sin del, der er 24 skp bygsæd, af ageren til Christen Bierregård, så denne nu har hele ageren.

Rådmænd Tomas Madsen, Christen Pedersen Bierregård og Strange Nielsen Skomager gav til kende, at der har været tvist mellem Christen Bierregård og rådmænd Niels Nielsen om noget bygsæd, som Strange Nielsen var arvelig tilfalden efter Buol Jensdatter Gris og havde solgt til Christen Bierregård.

Christen Bierregård skal have samme bygsæd i 2 agre, den første på 4 skp sønder galgen i ren med præstegårdens og Jens Købmænds jord og den anden på 1 3/5 skp i Øster vræt mellem Mads Sørensen og Mads Gundesens jorder, hvilket 5 3/4 skp bygsæd Christen Bierregård med Strange Nielsen tilladelse har tilskødet Tomas Madsen.

Michel Sørensen fremstiller Christen Bierregård, Niels Brønnum og Jens Coberøe, der den 21/5 var med byfogeden hos Knud Kedelfører for at gøre udlæg til Michel Sørensen for 10 skp byg efter delevidnes indhold samt restance for kirke-tiende for 1637 2 mk 11/2 sk. Vedermålsting.

39

Niels Michelsen Brønnum på Thisted bys. vegne i en sag, "der ikke gik videre beskrevet".

Rådmænd Poul Jacobsen fik af jens Pedersen på Bjerg for et lån på 10 rdl 13 sk, som skulle betales førstkommende snapsting, pant i en indmarksager på Munkholm på 14 skp bygsæd beliggende mellem Inger Mogensdatters og Anders Pedersens jorder.

1.OKTOBER

Mandag, som var næste søgnedag efter S. Mikkelsdag.

Byens tjener Laust Christensen forbød på Mads Gundesens vegne Hermand Guldsmed at have nogen brugelighed med ild eller arne i Mads Gundesens hus, som Hermand Guldsmed nu bebor. Stævningsmænd er Christen Madsen og Bertel Jørgensen. Niels Andersen fordelte Knud Gram for 2 rdl.

6. OKTOBER

Rådmænd Mattis Madsen på sal. Laurits Pedersen Vibidstofts enke Inger Jensdatters vegne fik skøde af Christen Christensen Fjerritslev på en indmarksager i Søndertoft på 6 skp byg liggende i ren med sal. Anders Nielsens jord.

Byens tjener Peder Andersen på sal. Laurits Pedersen Vibidstofts enke Inger Jensdatters vegne fordelte for skyld efter regnskabsbog jens Jensen (?) i Skyum for 2 mk, Kirsten Murermester i Tøttrup 3 mk 10 sk, jens Madsen i Hørum (=Hørdum?) 3 mk, Anders Jensen i Skyum 2 mk 12 sk, Søren Christensen ved kirke i Skyum 3 mk, Christen Pedersen i Tofthuol i Vidørslev (=Villerslev) 9 mk 4 sk, Niels Markursen i Haring 3 mk, Niels Mostsen i Vibidstoft 3 mk, Anders Enuolsen i Tøttrup 4 mk 1 sk, Olluf (patronymikon forsvundet) i Skyum 4 mk 4 sk, Niels Jensen i Gjørup (Gyrup?) 15 mk 10 sk, Michel (patronymikon forsvundet) i Sønder Hoffgård 7 mk 4 sk, Christen Nielsen ved kirke i Skyum 4 mk 1 sk, Niels Madsen i Tøttrup 3 mk 8 sk, Christen Nielsen i Skyum 2 dl 8 sk, Anders Jensen i Hørsted 14 mk 12 sk, jens Poulsen i Hørsted 26 sk, jens Mortensen i Gundgård i Vildørslev 2 mk, Anders Poulsen i Hørdum 26 sk, Niels Bousen i Snedsted 2 mk 2 sk, Michel Tomsen i Torup 9 mk 12 sk, Laurits Skrivers i Haring 3 mk 5 sk, jens Nielsen i Gjørup 2 mk 4 sk, Peder Tomsen i Hørdum 5 mk 6 sk, Svend Christensen i Staxstrup 10 mk 4 sk, jens Ollufsen i Sundby 13 sk, Knud Christensen i Hørum 6 mk 2 sk, Laust Madsen i Skyum 29 sk, Laust Andersen i Hørdum 3 mk 6 sk, Laust Christensen i Hørsted 2 mk, Anders Nielsen i Staxstrup 2 dl 1 sk, Olluf Madsen i Legård i Bedsted 6 mk 4 sk, Niels Knudsen i Skyum 3 mk 14 sk, Feder Andersen i Tøttrup 20 sk, jens Poulsen i Elsted 3 mk 12 sk, Christen Iversen og Christen Nielsen i Ørum by 9 mk 8 sk, Thøger Madsen Degn i Ørum by 6 mk, Christen Nielsen, Niels Tydskes søn i Ørum by 3 mk 10 sk, Niels Madsen i Sundby 1 td byg, Anders Nielsen Nør i Skym 14 mk 2 sk.

Varhøring: Christen Christensen Kræmmer og Tomas Laustsen.

Samme på sammes vegne fordelte Salmand Gregersen i Nestrup 9 mk 3 sk og 1 læs lyng. Jens Nielsen Vester i Skindrup 3 mk 4 sk, jens Nielsen i Kallerup 18 mk, jens Christensen i Janderup 5 mk 10 sk, Per Andersen i Skjoldborg 5 mk 3 sk, Michel Justsen i Skjoldborg 7 mk 12 sk, Thomis Rodkiers søn Peder Tomsen (?) i Skjoldborg 2 mk, Christen Laustsen i As 3 mk 12 sk, Niels Ollufsen 40

i Kallerup 2 mk 10 sk, fornævnte Christen Laustsen søn i As Laust Christensen 4 mk 2 sk.

Endelig fordelte han Søren Bouersens kone i Skindrup 3 mk 12 sk.

Laust Ollufsen i Visby irettelagde en opsættelse af 25/8 i en gældssag mod Rasmus Pedersen Broch og et skriftligt indlæg af sidstnævnte, foged på Rostrup i Thy, hvori han erkender at skylde Else Marsvin, enke efter salig Enevold Kruse til Stenalt, "500 gode gangbare enkende rigsdaler in specie", som er penge han skulle give for den gård i Thisted, som han har fået skøde på, og som jens Pedersen Hundborg nu (28/1 1626) bebor og har i brug. Gælden har Rasmus Broch lovet at betale til snapstingene 1627, 28 og 29 med henholdsvis 100, 200 og 200 rdl. Brevet er påført kvittering af Else Marsvin (plus 1632) for 100 rdl betalt 28/1 1627 og 100 rdl betalt 26/1 1631.

Laurits Pedersen (bopæl ikke angivet) kvitterer på husbonds vegne for 50 rdl og d. 24/1 1637 igen for 100 rdl.

Bag på brevet var påskrevet: "På dette brev vil jeg erlægge 100 speciedaler til Michaeli førstkommende, når sal. moders arvinger til sammen kommandes vorder. Viborg d. 28 januar 1634". Underskrevet Jørgen Kruse.

Laurits Ollufsen påstår Rasmus Broch dømt, da brevet bestemmelser ikke er overholdt. Rasmus Broch er ikke mødt til gensvar.

Dom: Da sagen har været opsat 6 uger tildømmes Rasmus Broch at betale restbeløbet med rente og rentes rente samt skadesgæld eller lide indvisning i gods og løsøre, jord og ejendom.

Til vidnesbyrd Mads Ollufsen, Peder Christensen Irup, Niels Mogensen og Jens Lauridsen Vert.

Fornævnte Laurids Ollufsen irettelagde endnu en opsættelse af 25/8 og et gældsbrev, hvori Rasmus Broch byfoged i Thisted erkender at skylde Anne Tomasdatter, tjenestepige hos jomfru Dorette Løche Jakobsdatter, 100 rdl., som skal betales førstkommende Pinsedag, og ellers - så længe lånet ikke opsiges - skal betales 6 rdl i årlig rente. Til vitterlighed underskrevet d. 14/6 1636 af ridefoged over Thommerup gods Henrik Krøger i Hørsted.

Dom: Rasmus Broch skal betale eller lide indvisning i hans bedste bo, gods og løsøre.

13. OKTOBER

Anders Nielsen, fostersøn af Christen Nielsen i Hjardemål, erklærer, at han på sin stiftfaders vegne har modtaget 10 rdl af Anders Frost for en øde gårds jord i Tinstруп.

Vedermålsting.

(15/9) Rådmand Tomas Madsen har ladet borgmester Steffen Nielsen stævne og forbyder ham "under en fuld vold" at bruge den gård, han ibor. (10/11)

"Anders Madsen skriver på Ørum slot, herefter skal indføres ordentlig". (se senere).

Christen Pedersen Bieregård har ladet Knud Andersen her på Bjerget stævne til syn på åstedet og her til ting og fremstiller synsmændene jens Poulsen, Laust Klimb, Niels Pedersen Bage, Niels Pedersen Rostrup, Niels Gris og Jens Sørensen, der vidner, at de var i Christen Bieregårds hus nær i gaden, som Knud Andersen ibor, og da fandt de hverken en flytteseng, en foldebænk eller 3 andre bænke, 2 kister, 1 kistebænk, 3 skiver, 2 fodskamler, 2 underdyner, i dundyne, 41

"men slet intet af dette fandt i huset, dog Knud Andersen har pantsat det til Christen Bieregård for 4 sldl efter gældsbrev".

Anders Madsen, ridefoged på Ørum slot har ladet stævne 23 mænd og ungkarle samt Niels Rostrup og Rasmus Broch og irettelægger sin skriftlige befaling af 18/2 til jens Tossen om "at sidde retten" i sagen mellem Christen Kosse og Rasmus Broch. Endvidere irettelægger han en dom af Viborg landsting 26/9, hvori Rasmus Brochs skudsmålsvidne udstedt af Niels Rostrup d. 24/2 kendes ugyldigt.

Anders Madsen kræver betaling af Niels Rostrup for de omkostninger sagen har påført ham. Sagen opsættes 14 dage efter Niels Rostrups begæring.

Anders Madsen irettelagde forskrevne dom og beskyldte vidnerne til Rasmus Broch skudsmålvidne for usandfærdighed, hvorefter de "burde lide som vedbør" og "stå lensmanden til rette for kost og tæring".

Anders Madsen skyldte Rasmus Broch for en gæld på 38 sldl og 3 td arre. Opsat 14 dage.

20. OKTOBER

Jens Pedersen på Bjerg fremstiller synsmændene Niels Sørensen, Jens Greiersen, Michel Jensen Skovsted, Simon Jensen, Tomas Mortensen og Niels Christensen Bøker, der har synet en udmarksager i ren med rådmænd Poul Jacobsen og Therchil Bollesen jorder mod vest og øst. Endvidere vest for "gallien" (galgen) en havreager, et par stykker grønjord og en lille byager. I Østervrat haffue så de en smal ager mellem borgmester Jens Skrædders og Christen Laustsen jorder og i Vestervrat en lille ager mellem magister Sueders og Mads Ollufsens jorder. Jens Pedersen spurgte Christen Skomager hvor mange tdr sæd, den synede jord var på, og om der var mere jord, der tilhørte Poul Holst. Christen Skomager svarede, at det måtte Poul Holst selv anvise, når han kom.

(15/9) Rasmus Eriksen Sergiant får skøde af Christen Kosse efter fuldmagt på det hus og udlæg, som Christen Jørgensen i Vust har fået fra Knud Gram.

Christen Kosse skriver fordelte Jens Madsen Skræder for den halve husleje af det hus nær i gaden, som han har lejet til Jens Madsen fra påske til S. Mikkelsdag for 3 sldl.

Endvidere fordelte han Niels Mort-assen Rebslager for (ulæseligt) så god som 1 rdl.

Varhøringer Christen Ibsen og Søren. Christensen.

Christen Kosse fremstiller synsmændene Michel Sørensen, Jacob Sørensen, Gravers Tømmermand og Olluf Matisen, der har synet ladehuset i den gård nær i gaden, som Christen Toftum iboede. Laden var 8 bindinger, 3 gulve og I 10, "en part var slet under og en anden stod på rau, og den skulle bygges op igen. af nyt". (10/11)

27. OKTOBER

Anders Laustsen Torsted fordelte følgende: I Nestrup: Christen Bloch 2 td 1 skp byg, 1 td sort arre, 1 læs skortørv eller 28 sk, 27 sk i penge. Salmand Griersen 1 1/2 td byg og 9 skp, 2 læs skortørv og 15 sk i penge. Peder Pedersen 1 tdr 5 skp byg 14 sk. Varhøringer Gravers og Tomas Laustsen.

42

Niels Michelsen Brønnum fordelte, efter regnskabsbog Salmand Pedersen i Torsted for 5 1/2 mk 3 sk. Peder Jensen ibm. 3 mk 1 sk, Christen Jensen ibm. 1 td sort arre og 1 1/2 sk. Peder Pedersen i Nestrup 6 slmk.

Rådmænd Poul Jacobsen irettelagde en opsættelse af 15/9 og Rasmus Brochs gælds-brev til ham på 30 rdi dat. 8/12 1637 og krævede betaling eller indvisning i bo, gods: 'og løsøre eller tvhans jorder. Dommen følger påstanden. Rasmus Broch er ikke mødt::

3. :NOVEMBER

Jens Thordsen Hou, byfoged, har "lovet og godsagt" for Niels Michelsen, Brønnums gæld på 2 sldl til Knud Pedersen Kedelfører.

Niels Brønnum lover at tilbagebetale inden 8 dage og tager iøvrigt Knud Pedersen, i hånden på, at hvad der ar været dem -imellem er dødt og magtesløst:

Jens: Nielsen Coberøe fordelte for gæld: Niels Mortensen Rebslager i skdl 10 sk, Olluf Veffuer 26 sk, Laurits Tomsen Skomager 2 mk - 2 sk-og "et par tøfler til Jens Coberøes egen fod".

Michel Sørensen fordelte på magister Sueders vegne Gravers Hoxer for resterende præstetiende for 1637 og 1637, hvert år 1 1/2 td byg.

Endvidere fordelte han ham for resterende kirketiende, 1/2 td byg pr. år.

10. NOVEMBER

Borgmester Jens Christensen irettelagde, et pantebrev af 23/3. 1633 udstedt af Gravers Christensen Hoxer til Jens Christensen på 54 1/2 sldl 1 mk 2 sk. Pantet er den østlige halvpart af den Vejager, en ager vest for byen på 16 skp bygsæd, en ager i Søndertoft på 8 skp bygsæd. Gravers Hoxer har givet Christen Kosse, kgl. M' s tolder, fuldmagt til at give borgmesteren skøde på de nævnet agre, hvilket sker.

Fuldmagten er til, vitterlighed underskrevet, af Christen Madsen Bøker.

Borgmester Jens Christensen beslog ved Jens Nielsen Coberø og; Christen Jensen Tilsted Kari Christian af Hunborg i Peder Offersens hus og forbød' ham at forlade byen uden at betale, hvad han skyldte Jens Christensen.

Han: tillyses vold for at være draget af byen mod forbud. (J/12).

Tomas. Mortensen på Laust Kræmmers enke Maren Tomasdatters vegne irettelagde et købebrev på den vestlige halvpart på, 12 små skp bygsæd af en ager vest for galgen og for Christen Toftums stedbørns anpart og øst for sal. Laurits Gris jord.

Stod underskrevet Christen Toftum, 5/11 1638. Byens tjener Peder: Andersen gav efter fuldmagt fra Christen Toftum skøde til Maren Tomasdatter.

Yngste Peder Nielsen på Jens Jensen Købmands vegne fremstiller Ambrosius Lauridsen, der erkender at, skyldte Jens Købmand 100 rdl til 6 rdl- i :årlig rente at betale S. Mortensdag og: giver i pant i sit hus og ejendom vest for torvet imellem Jens Torsens ejendom mod øst, Christen Thøgersens ejendom mod vest, Adelgaden ved den Søndre ende g den vej, som :løber sønden ved Bisgårds toft ved den nørre ende.

Hvis renten ikke betales; forfalder hovedstolen omgående, og ejendommen skal følge Jens Købmand i brug, indtil hovedstol og rente betales. Ambrosius Lauridsen skal vedligeholde bygningerne.

43

Peder Tomsen fik skøde af Niels Madsen Vognmand på dennes hus og grund med alt søm- og nagelfast, tilliggende gårdsrum og "kielde" (brønd), beliggende sønder i by med sal. Søren Jensen huse på Øster side, sal. Laust Vibidstofts huse mod vest, til gaden mod syd og til Niels Buntmagers ejendom mod nord.

(13/10) Rådmand Tomas Madsen begærer 6 synsmænd udnævnt til syn på hus og gård nær i gaden, som Tomas Madsen har lejet, om hvem der "holder hus, lukker og oplader samme huse, og hvem der holder ild og arne i dem". Der tilnævnes jens Pedersen Irup, Peder Christensen Møller, Jacob Sørensen, Niels Mogensen, Poul Pedersen Skræder, Laust Olufsen og Jens Nielsen Skomager. Borgmester Steffen Nielsen er stævnet dels til i dag, dels til synet i dag otte dage. Endvidere er Erik Pedersen stævnet. (1/12)

(20/10) Christen Kosse Skriver fremstiller synsmændene: Jens Nielsen Coberøe, Christen Jensen Tilsted, Mads Sørensen og Michel Sørensen, der vidner, at de har set noget gammelt forrådet tømmer af den lade, der stod i den gård i Nørgade, som Christen Toftum iboede. De vurderede tømmeret til 6 mk og nogle knipper gammelt tag til 8 sk.

17. NOVEMBER

Mogens Madsen bekender at skyldte Michel Sørensen tyve og halvottende sld. (Ikke mere. Et eller flere blade mangler)

24. NOVEMBER

(Indledningen til denne indførsel mangler).

Der er irettelagt en skriftlig aftale af 21/11 1638 mellem Karen Simonsdatter og Rasmus Broch underskrevet af hendes fuldmægtig Jens Nielsen i Ørum præstegård og af hendes broder, jens Simonsen i Thisted.

(Se følgende indførsel).

Rasmus Broch irettelægger en skrivelse dateret 21/11 1638, hvoraf fremgår, at han efter gælds-brev dateret i Viborg 21/2 1631 har skyldt jens Simonsen 100 rdl, hvorfor han som underpant har stillet et pergamentkøbebrev, som sal. fru Else Marsvin til Stenalt har givet ham på hans ejendom. Da Rasmus Broch ikke har betalt gælden, har jens Simonsen fået indførselsdom i ejendommen, som han har overdraget sin søster Karen Simonsdatter, nu tjenende Christenze Kragh til Øløu (Øllufgård), for hans gæld til hende. Karen Simonsdatter har samtykket i, at pengene kan blive stående endnu et års tid hos Rasmus Broch, og hun og broderen forpligter sig til at returnere til Rasmus Broch alle de af denne udgivne breve i denne sag, når gælden er betalt. Vedermålsting.

1. DECEMBER

Sandemænds-ed.

(10/11) Borgmester Jens Christensen irettelagde et "beslagstingsvidne" og et "lysningsvidne" begge af 10/11 samt et "opkrævningsvidne" af 17/11 over Karl Christian og begærede fyldning på sandemændene. Straks blev tilnævnt Tomas Sørensen Væver og Christen Christensen (Dra?)sbech, som befalede sandemændene at gøre deres ed.

"Formedelst godtfolks bøn og andre årsagers skyld blev denne sag og volds ed efterladt".

(10/11) Rådmand Tomas Madsen fremstiller yngste Peder Nielsen og Ambrosius Lauritsen, der vidner, at borgmester Steffen Nielsen bebor den ejendom i Nørgade, som Peder Jensen Gammelbye fradøde. Borgmesteren svarede, at det var rigtigt.

Rådmand just Ollufsen fik skøde af Christen Pedersen Toftum på en ager på 16 skp arresæd liggende på Store Odde i ren med sal. Peder Gammelbyes jord mod vest og noget jord, Anders Pedersen har i brug, mod øst.

8. DECEMBER

Peder Greiersen i Blegsted på hr. Peder Christensens vegne i Kierup fremstiller landstingsstævnedede vidner. Karen Nielsdatter vidnede, at da hun var i huset i Nørgade, som Tomas Madsen havde lejet, da var der ingen stald og ingen kreaturer i det hus, hun boede i. Berette Jørgensdatter og Kirsten Pedersdatter vidnede det samme. Tomas Madsen var stævnet til vidnespåhør. (22/12)

Mogens Madsen fremstillede Christoffer Lauridsen Mus og Niels Andersen, der vidnede, at de her på torvet beslog Michel Andersen i Nedergård i Kåstrup sogn, for hvad han skyldte Mogens Madsen. Stævningsmænd Olluf Madsen og Gravers Laustsen.

Lyste vold til.

Mads Sørensen fordelte Anders Eskesen i Elsted for "en Tisted læs hø" til 10 sk efter regnskabsbog.

Varhøringer: Niels Laustsen og Michel Andersen.

Rådmand Tomas Madsen fordelte Anders Jensen i Skyum for 1 td byg og Søren Christensen ibm for 2 td byg efter regnskabsbog.

Varhøringer: Gravers Pedersen i Skyum og Niels Andersen ibm.

Tomas Madsen irettelagde en 6 ugers opsættelse vedrørende Knud Andersens gæld til ham på 6 1/2 sldl 1 mk.

Endelig dom på indvisning.

15. DECEMBER

Borgmester Steffen Nielsen, på hr. Jens Christensen Spends vegne, sognepræst til Siørring og Torsted, fremstiller rådmand Anders Pedersen, der erkender at skylde præsten 75 1/2 sldl 1 mk at betale førstkommende snapsting 37 dl og Sct. Hansdag resten. Som pant stilles 5 skp bygsæd på Thisted mark ved Morsing Hove ager i ren med præstens jord mod nord og sal. Emich Nielsen jord mod syd og samme sted 17 1/2 skp arresæd. På Over Refsager 6 1/2 tdr arresæd mellem sal. Laurits Gris- jord og Poul Holdsts i Søndergård. Øst for Store Odde 6 tdr arresæd vest for Niels Sørensen på Bjerg. Vedermaalsting.

Rådmand Anders Pedersen fremstiller jens Lauridsen Vert og Anders Lauridsen Torsted, der vidner, at de på Anders Pedersens og Hr. Jens Christensens vegne var hos rådmand Tomas Madsen og tilbød ham 16 1/2 tdr arre som Hr. Jens har givet brev på til den mand, som fik udlæg hos Anders Pedersen. Dermed skulle de hjemløse hr. Jens-s brev, som de mente Tomas Madsen havde. Tomas Madsen ville ikke modtage tilbuddet. Han er stævnet til påhør af dette vidne.

Rådmand Tomas Madsen fremstiller jens Lauridsen Vert og Anders Laustsen, som 45

vidnede, at de på Tomas Madsen vegne, var hos Erik Pedersen og spurgte denne, om han skulle have skyld og afgift af den gård nær i gaden, som han havde købt, og som Tomas Madsen havde i leje. Erik Pedersen havde svaret, at han ikke ville have noget at gøre med kornskylden i år.

22. DECEMBER

Anders Madsen, skriver og ridefoged på Ørum slot, efter opsættelse af 10/11 vedrørende Thisted bys gæld til sal. Tomas Hansen efter skiftebrevs indhold dateret 12/7 1630, som fremlægges.

Endvidere fremlagde Anders Madsen en dom af daværende byfoged jens Christensen Skræder dateret 6/4 1633, hvorefter gælden skal pålignes byens borgere efter formåen, samt en dom af Viborg Landsting 22/6 1636, der kender skiftebrevet ved sin fulde magt.

Endvidere et bytingsvidne af 18/1 1634, hvori gælden kræves betalt, og 12 "ruodsedler" af 28/3 1638 til samtlige Thisted borgere "at skulle give til næste forfaldne Ko. Ma. årlig skat, item anpart i badskær-kiste og -redskab efter hans Majestæts brev og til byens gæld til Tomas Madsen og andre borgere, item byskriverens løn, klokkerens løn og bysvendens Iøn", af "hver nats hold" 24 mk og "nats hold" 20 sk, "skillingshold 10 sk at levere til jens Torsen inden 14 dage. Anders Madsen mener, at borgmestre og rådmænd skal betale 86 1/2 rdl minus 2

søsterlodder. Hvad den arre angår, som sal. Tomas Hansen efter skiftebrevs indhold "til Thisted by i fjendens tid skulle have udgivet", var han villig til at afkorte i gælden på den tid, det skulle være leveret i fjendens tid, eftersom prisen afhændet i Thisted by kan findes af 3 tingsvidner dateret henholdsvis Hillerslev herredsting 26/2 1636, Hundborg herredsting 9/5 1636 og Hassing herredsting 9/6 1636.

Herefter begærede Anders Madsen dom. Borgmestrene Steffen Nielsen og Jens Christensen og rådmændene Mattis Madsen, Anders Pedersen, Olluf Pedersen og Just Ollufsen mødte og tilbød sølv og penge enhver for sin andel mod afkortning i regnskabet for det betalte. Anders Madsen påstår, at rådet selv må sagsøge Tomas Madsen for regnskabet, da sagen nu har været opsat 6 uger og skal pådømmes.

Sagen blev bilagt.

Jens Jensen og Peder Jensen får arveafkald af Laurids Jensen i Tinstrup på egne vegne, af Jens Andersen sadelmager på sin hustru Maren Jensdatter vegne og af Mads Poulsen Skræder på sin hustru Karens Jensdatters vegne for arv efter deres sal. afgangne forældre Jens Pedersen og Maren Nielsdatter.

Anders Frost i Tinstrup på sin husbonds vegne fremstiller Jøp Pedersen og Christen Christensen, begge Tinstrup, der har stævnet Niels Mogensen til dom for nogle ukvemsord, han har sagt til Offer Jensen hustru i Tinstrup. (Resten ulæseligt).

Niels Madsen i Sundby hans var (-høring. Ikke mere indført).

Niels Pedersen, foged på Rostrup, har ved Jens Christensen i Orup og (andet navn forsvundet) ladet stævne Peder Murermester i Viborg til "synsoprævelse" af et hus på Rostrup.

Synsmænd er Jens Murermester, Villom Murermester, Christen Pedersen, Jens Laustsen Vert, Morten Bøcher og Albert Bøcher.

Rådmænd Anders Pedersen har ved Søren Michelsen og Michel Andersen ladet Niels Pedersen i Skindrup fordele for 24 skp vinterrug efter brev.

46

Niels Brønnum har ved Jens Pedersen og Niels Ibsen ladet fordele (resten ulæseligt).

(8/12) "Rådmænd Tomas Madsen, at Peder Greiersen i Blegsted lod læse på Kirsten Christensdatter i Kierup og hendes medarvingers vegne tvende opsættelser af Viborg landsting udgangen den 19. december angående den kontrakt, han har med sal. hr. Anders Pedersen om en ejendom i Thisted by, hvilken opsættelse Peder Greiersen selv har forhvervet. Nok lod han læse på Erik Pedersens vegne en anden landstingsopsættelse af 19. december, som Erik Pedersen har forhvervet, angående en dom Jens Thorsen har afsagt den 22. september mellem Erik Pedersen og Tomas Madsen om den nævnte ejendom. Da landsdommeren ikke var til stede, blev begge sager opsat til snapslandsting".

Vedermålsting.

Jens Thorsen Hou, byfoged, fremstiller Karen Lauridsdatter Gris, sal. forhenværende borgmester Laurids Grises datter, som gav til kende (resten ulæseligt).

(Hermed afsluttes den bevarede del af 1638-tingbogen. Det er ikke muligt at konstatere, om der mangler blade på dette sted).

47